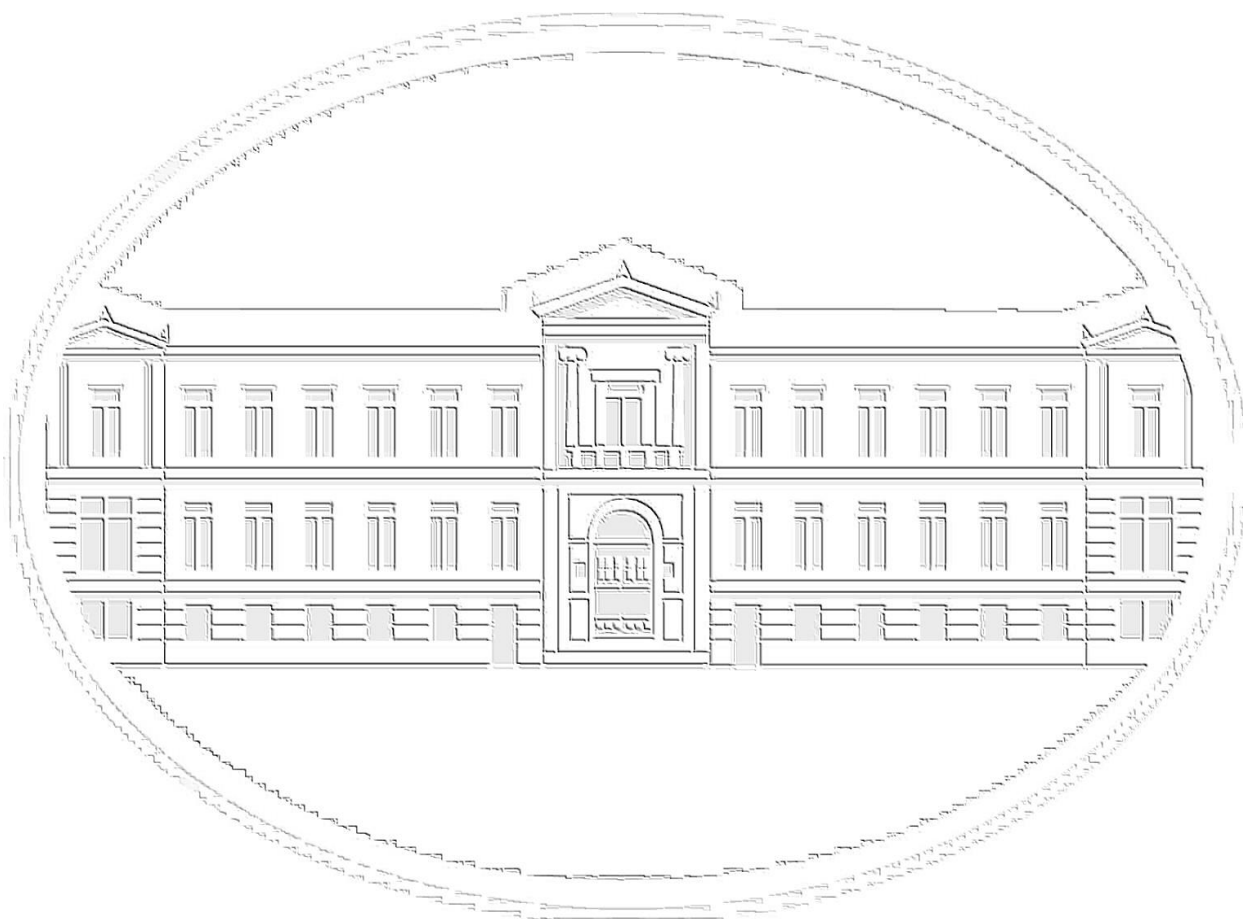

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Όμιλος ΕΤΕ Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις Περίοδου από 1 Ιανουαρίου έως 30 Σεπτεμβρίου 2017

Νοέμβριος 2017

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	3
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 9 μηνών	4
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 9 μηνών.....	5
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 3 μηνών	6
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 3 μηνών.....	7
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος	8
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	9
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες	10
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών.....	11
2.1 Βάση παρουσίασης.....	11
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.....	11
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α	13
2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	14
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Τομείς δραστηριότητας	15
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	18
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Φόροι.....	18
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή.....	18
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	19
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	19
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	20
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Υποχρεώσεις προς πελάτες	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις	23
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές	25
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	26
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	26
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Κεφαλαιακή επάρκεια	27
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών	34
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Ενοποιούμενες Εταιρείες.....	37
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	38

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

30 Σεπτεμβρίου 2017

Όμιλος

Εκατ. €	Σημείωση	30.09.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες		1.208	1.501
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων		1.886	2.227
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		1.744	1.879
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		3.563	4.482
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	7	38.072	41.643
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	8	4.500	12.882
Ακίνητα επενδύσεων		867	869
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις		-	-
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		8	7
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία		123	137
Ενσώματα πάγια στοιχεία		1.076	1.286
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους		4.917	5.078
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες		-	515
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		432	596
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		1.637	1.704
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	9	5.810	3.725
Σύνολο ενεργητικού		65.843	78.531
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	10	9.855	18.188
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		3.798	5.169
Υποχρεώσεις προς πελάτες	11	38.795	40.459
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	12	288	536
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	12	173	137
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις		-	2.207
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους		6	6
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		255	269
Φόρος εισοδήματος		7	11
Λοιπά στοιχεία παθητικού		1.118	963
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	9	4.122	2.999
Σύνολο παθητικού		58.417	70.944
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	14	2.744	2.744
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	14	13.866	13.866
Μείον: Ίδιες μετοχές	14	-	(1)
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον		(9.659)	(9.707)
Ποσά αναγνωρισμένα απευθείας στα ίδια κεφάλαια σχετιζόμενα με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση		(194)	5
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		6.757	6.907
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		669	680
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		7.426	7.587
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		65.843	78.531

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΤΑΚΗΣ) –
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2017

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		Από 1.1. έως 30.09.2017	30.09.2016
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		1.387	1.511
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(194)	(259)
Καθαρά έσοδα από τόκους		1.193	1.252
Έσοδα προμηθειών		226	207
Έξοδα προμηθειών		(50)	(84)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες		176	123
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		(114)	(78)
Καθαρά λουπά έσοδα / (έξοδα)		(42)	(19)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		1.213	1.278
Δαπάνες προσωπικού		(433)	(489)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα		(198)	(203)
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων		(70)	(70)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	4	(594)	(546)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		1	1
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων		(81)	(29)
Φόροι	5	(23)	(11)
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(104)	(40)
Διακοπείσες δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες	9	(48)	(2.891)
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου		(152)	(2.931)
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		26	28
Μετόχους της Τράπεζας		(178)	(2.959)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	6	€(0,01)	€(0,01)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	6	€(0,02)	€(0,32)

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΤΑΚΗΣ) –
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2017

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		30.09.2017	30.09.2016
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου		(152)	(2.931)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:			
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		65	57
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		(40)	2.583
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		-	(20)
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους		2	338
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα		27	2.958
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	15	27	2.958
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		(125)	27
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		26	26
Μετόχους της Τράπεζας		(151)	1

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΤΑΚΗΣ) –
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2017

Εκατ €	Όμιλος	
	Από 1.7. έως 30.09.2017	30.09.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	440	495
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(62)	(78)
Καθαρά έσοδα από τόκους	378	417
Έσοδα προμηθειών	77	70
Έξοδα προμηθειών	(20)	(19)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	57	51
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(73)	(26)
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	(8)	(1)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	354	441
Δαπάνες προσωπικού	(147)	(166)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(68)	(69)
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	(23)	(22)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(154)	(176)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(38)	8
Φόροι	(6)	(6)
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(44)	2
Διακοπείσες δραστηριότητες		
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	19	21
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	(25)	23
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	10	7
Μετόχους της Τράπεζας	(35)	16
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	€(0,01)	€(0,00)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	€(0,01)	€0,00

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΤΑΚΗΣ) –
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2017

Εκατ. €	Όμιλος		
	Από 1.7. έως		
	Σημείωση	30.09.2017	30.09.2016
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου		(25)	23
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:			
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		42	38
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		(13)	(19)
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα		29	19
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους		29	19
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		4	42
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		10	7
Μετόχους της Τράπεζας		(6)	35

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΤΑΚΗΣ) –
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2017

Εκατ. €	Αναλογούνται σε μετόχους της Τράπεζας											Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
	Μετοχικό Κεφάλαιο Κοινές μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο Κοινές μετοχές	Ίδιες μετοχές	Υπο αίτηση μετατρέψιμες ομολογίες	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά και αποτ/ματα εις νέων	Σύνολο		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	2.744	13.866	(1)	2.029	11	(2.522)	(457)	20	(164)	(6.427)	9.099	725	9.824
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	57	2.434	338	(20)	-	151	2.960	(2)	2.958
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.959)	(2.959)	28	(2.931)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	57	2.434	338	(20)	-	(2.808)	1	26	27
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)	(8)	(10)
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(35)	(35)
Μεταφορά στα αποτελέσματα εις νέο (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	20	(20)	-	-	-
	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Υπόλοιπο την 30 Σεπτεμβρίου 2016	2.744	13.866	-	2.029	68	(88)	(119)	-	(144)	(9.257)	9.099	708	9.807
Κινήσεις μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2016	-	-	(1)	(2.029)	(16)	(35)	-	-	(19)	(92)	(2.192)	(28)	(2.220)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 1 Ιανουαρίου 2017	2.744	13.866	(1)	-	52	(123)	(119)	-	(163)	(9.349)	6.907	680	7.587
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	65	(39)	2	-	2	(3)	27	-	27
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(178)	(178)	26	(152)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	65	(39)	2	-	2	(181)	(151)	26	(125)
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(37)	(37)
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Υπόλοιπο την 30 Σεπτεμβρίου 2017	2.744	13.866	-	-	117	(162)	(117)	-	(161)	(9.530)	6.757	669	7.426

Κατάσταση Ταμειακών Ροών για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2017

Εκατ. €	Όμιλος	
	Από 1.1 έως	
	30.09.2017	30.09.2016
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων		
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	(109)	(2.885)
Προσαρμογές για:		
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές:	821	3.939
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	77	120
Αποσβέσεις διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δανείων & απαιτήσεων και δανειακών υποχρεώσεων	(19)	(30)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	779	719
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	10	17
Αναλογία (κερδών) / ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(2)	(1)
Αποτέλεσμα από αντιστάθμιση κινδύνου εύλογης αξίας	42	-
Έσοδα από μερίσματα αξιογράφων επενδύσεων	(2)	(4)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	(2)	(3)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιογράφων επενδύσεων	(33)	(64)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών	(40)	3.069
Δεδουλευμένοι τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	3	55
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(8)	23
Λοιπές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	16	38
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	1.819	(979)
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	333	(596)
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(440)	(255)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(5)	(297)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	824	(412)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.113	646
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(6)	(65)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(9.050)	(6.648)
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(8.250)	(7.210)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(28)	188
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	(1.073)	60
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(14)	(20)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	48	(50)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	119	(53)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	148	437
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(6.519)	(6.573)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		
Συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	-	-
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που πωλήθηκαν	476	3.012
Διάθεση συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	9	1
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2	4
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(139)	(108)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	11	12
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(3.563)	(3.227)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	9.758	4.876
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	6.554	4.570
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	316	1.494
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(517)	(1.157)
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	23	26
Αγορά ιδίων μετοχών	(22)	(26)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(37)	(35)
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	-	(30)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(237)	272
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	(9)	(36)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων	(211)	(1.767)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	2.218	4.192
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	2.007	2.425

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών («ΧΑ») το 1880. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, Αθήνα, (αριθμ. Γ.Ε.ΜΗ 237901000), τηλ.: (+30) 210 334 1000, www.nbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 177 ετών λειτουργίας της, έχει επεκτείνει το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει, και καλύπτει όλα τα σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει λιανική και επιχειρηματική τραπεζική, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων, χρηματοπιστωτικές, επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες διεθνώς. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Νοτιοανατολική Ευρώπη στην οποία περιλαμβάνονται οι: Ρουμανία, Αλβανία, Σερβία και Π.Γ.Δ.Μ., στην Κύπρο, στη Μάλτα, στην Αίγυπτο και στη Νότια Αφρική.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι η εξής:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Παναγιώτης (Τάκης) - Αριστείδης Α. Θωμόπουλος

Ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Κώστας Μιχαηλίδης ⁽¹⁾

Εκτελεστικά Μέλη

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Λεωνίδα Ε. Φραγκιαδάκης

Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι

Δημήτριος Γ. Δημόπουλος

Παύλος Κ. Μυλωνάς

Μη Εκτελεστικά Μέλη

Eva Cederbalk

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη

Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης

Χαράλαμπος Α. Μάκκας

Marianne T. Økland

Arthur Michael Royal Aynsley

Claude Edgar L.G. Piret

Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Παναγιώτα Σ. Ιπλιζιάν

⁽¹⁾ Την 1 Νοεμβρίου 2017, ο κ. Κώστας Π. Μιχαηλίδης εξελέγη Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, μη εκτελεστικό μέλος.

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 3 έτη με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει με την ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων το 2018.

Οι παρούσες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 22 Νοεμβρίου 2017.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι συνοπτικές ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017 (οι «ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Δ.Λ.Π. 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις». Οι ενδιάμεσες αυτές χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις και όχι όλη την πληροφόρηση που απαιτείται στην περίπτωση σύνταξης πλήρων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Συνεπώς, οι ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να αναγνωστούν σε συνδυασμό με τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»).

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Ρευστότητα

Την 30 Σεπτεμβρίου 2017, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα είχε μειωθεί σημαντικά και ανήλθε σε €6,0 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2016: €12,3 δισ.) εκ των οποίων €3,8 δισ. από την ECB (31 Δεκεμβρίου 2016: €6,7 δισ.) και €2,2 δισ. από τον ΕΛΑ (31 Δεκεμβρίου 2016: €5,6 δισ.). Περαιτέρω, την 30 Σεπτεμβρίου 2017 η Τράπεζα είχε συνάψει συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς εξωτερικού (gepos) ύψους €2,8 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €10,2 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας. Τον Οκτώβριο 2017, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την έκδοση καλυμμένων ομολογιών ύψους €750 εκατ.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Την 30 Σεπτεμβρίου 2017, ο δείκτης CET1 διαμορφώθηκε σε 16,8% (βλ. Σημείωση 17).

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Μετά από μια ήπια συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος («ΑΕΠ»), σε σταθερές τιμές) κατά 0,2% ετησίως, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ εισήλθε σε θετικό έδαφος στο πρώτο εξάμηνο του 2017 (+0,6% ετησίως), υποστηριζόμενος από την εξαγωγική δραστηριότητα και την ανθεκτική ιδιωτική κατανάλωση (7,4% ετησίως και 1,0% ετησίως, αντίστοιχα, την ίδια περίοδο). Οι τάσεις αποπληθωρισμού της οικονομίας την ίδια περίοδο τερματίστηκαν, με τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ να αυξάνεται, οριακά, κατά 0,1% στο πρώτο εξάμηνο του 2017, έπειτα από μέση ετήσια μείωση της τάξεως του 1,2% στο διάστημα 2012-2016. Η σταθερή βελτίωση ενός σημαντικού αριθμού δεικτών οικονομικής συγκυρίας καθώς και πρόδρομων δεικτών με προβλεπτική ικανότητα το δεύτερο και, ιδιαίτερα, το τρίτο τρίμηνο του 2017 (με ορισμένους από αυτούς τους δείκτες να φθάνουν σε υψηλά πολλών ετών το τρίτο τρίμηνο του 2017) υποδηλώνει ότι η οικονομική δραστηριότητα πρόκειται να ενισχυθεί περαιτέρω κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2017. Αυτή η τάση αναμένεται να υποστηριχθεί από τις εισροές της χρηματοδότησης του Τρίτου Προγράμματος

Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε εκατ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

(συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων για την εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών της Γενικής Κυβέρνησης), τη θετική επίδραση στο διαθέσιμο εισόδημα από τη διατηρήσιμη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς εργασίας (αύξηση της απασχόλησης κατά 2,0% ετησίως το 2016 και τους επτά πρώτους μήνες του 2017, αντίστοιχα) και την ισχυρή επίδοση του τουρισμού – με την αύξηση των τουριστικών εσόδων (+12,1% ετησίως το διάστημα Ιουνίου-Αυγούστου 2017) να συμβαδίζει με την αύξηση των αφίξεων (+12,5% ετησίως το διάστημα Ιουνίου-Αυγούστου 2017) – συμβάλλοντας σημαντικά στην αύξηση του ΑΕΠ. Σε αυτό το πλαίσιο, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2017 αναμένεται να ανέλθει στο +2,0% ετησίως, κατά μέσο όρο, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»). Ωστόσο, η ανάκαμψη παραμένει ευάλωτη σε κινδύνους που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την επιπλέον προσπάθεια επίτευξης των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων, τη μικρότερη από το αναμενόμενο βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας και την, ακόμη, εύθραυστη χρηματοοικονομική θέση ενός σημαντικού αριθμού επιχειρήσεων και νοικοκυριών, έπειτα από την πολύχρονη κρίση. Δυσμενείς εξωτερικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση για ελληνικές εξαγωγές ή τις χρηματοπιστωτικές ή νομισματικές συνθήκες διεθνώς θα μπορούσαν να επιδράσουν στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών, η Ελλάδα σημείωσε σημαντική υπεραπόδοση έναντι των στόχων του Τρίτου Προγράμματος το 2016, για δεύτερη συνεχή χρονιά, επιτυγχάνοντας πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 3,8% του ΑΕΠ στον προϋπολογισμό της Γενικής Κυβέρνησης (σύμφωνα με τη μεθοδολογία της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης), έναντι στόχου για πλεόνασμα ύψους 0,5% του ΑΕΠ την ίδια περίοδο. Ο Κρατικός προϋπολογισμός συνεχίζει να υπεραποδίδει τους εννέα πρώτους μήνες του 2017, με το πρωτογενές πλεόνασμα να ανέρχεται στο 2,6% του ΑΕΠ έναντι 2,2% του ΑΕΠ το εννέαμηνο του 2016. Το προσέδιο του Κρατικού προϋπολογισμού για το 2018, που δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2017, προβλέπει πρωτογενές πλεόνασμα 2,2% του ΑΕΠ σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης (σύμφωνα με τη μεθοδολογία της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης) για το οικονομικό έτος 2017. Ωστόσο, η διατήρηση αυτής της ευνοϊκής δυναμικής τους

υπόλοιπους μήνες του 2017 εξακολουθεί να εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τη βελτίωση της απόδοσης των εσόδων, η οποία με τη σειρά της, θα επηρεάσει τη χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα. Οι παραπάνω τάσεις, ενισχύουν την αξιοπιστία της προσπάθειας για προσαρμογή το 2018, όταν ο αντίστοιχος στόχος του προγράμματος για το πρωτογενές πλεόνασμα είναι ιδιαίτερα απαιτητικός (3,5% του ΑΕΠ). Στην πραγματικότητα, το προσέγγιστο του Κρατικού προϋπολογισμού προβλέπει πρωτογενές πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης ύψους 3,6% του ΑΕΠ το 2018, το οποίο θα ενισχυθεί μέσω της εφαρμογής νέων δημοσιονομικών μέτρων σε συνδυασμό με ευνοϊκές κυκλικές επιδράσεις και την αποτελεσματικότητα των δημοσίων εσόδων και δαπανών. Ωστόσο, η επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου αναμένεται να έχει και πάλι αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα το 2018.

Όσον αφορά τις πρόσφατες εκταμιεύσεις των δόσεων του Προγράμματος, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της δεύτερης αξιολόγησης τον Ιούνιο 2017, οι Θεσμοί αποφάσισαν την εκταμίευση της τρίτης δόσης του Προγράμματος από τον ΕΜΣ, ύψους €8,5 δισ. ώστε να καλυφθούν τρέχουσες χρηματοδοτικές ανάγκες, για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών, και, ενδεχομένως, για να μπορέσουν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις σχηματισμού ενός ταμειακού αποθέματος ασφαλείας. Το ποσό της δόσης αναμένεται να καταβληθεί σε διάφορες υποδόσεις. Συγκεκριμένα, η πρώτη εκταμίευση στο πλαίσιο της δόσης αυτής καταβλήθηκε ήδη (στις 10 Ιουλίου 2017), σε συνέχεια της έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΜΣ στις 7 Ιουλίου 2017, και ανέρχεται σε €7,7 δισ.. Η εκταμίευση της εναπομένουσας υποδόσης ύψους €0,8 δισ. για εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών, εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΜΣ στις 26 Οκτωβρίου 2017, καθώς ικανοποιήθηκαν οι απαιτήσεις του Προγράμματος που σχετίζονται με την εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου.

Ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ της Γενικής Κυβέρνησης ανήλθε στο 180,8% το 2016, εκτιμάται να μειωθεί στο 178,5% το 2017 και να ακολουθήσει πτωτική πορεία από τα τέλη του 2018 και μετά, σύμφωνα με το μέσο όρο των προβλέψεων της Ελληνικής Κυβέρνησης και του ΔΝΤ. Ωστόσο, η ανωτέρω εξέλιξη είναι αλληλένδετη με την πορεία μεγέθυνσης του ΑΕΠ και την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, καθώς μια διατηρήσιμη μείωση του ακαθάριστου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ εξαρτάται σημαντικά από την παροχή πρόσθετης παραχώρησης από τους επίσημους πιστωτές, ειδικά όσον αφορά τα δάνεια από το ΕΤΧΣ και ΕΜΣ. Όσον αφορά το θέμα της βιωσιμότητας του χρέους της Ελληνικής Δημοκρατίας, το Eurogroup της 25ης Μαΐου 2016 διατύπωσε τη δέσμευση των εταίρων να προβούν σε νέες, κατά συνθήκη, παραχωρήσεις με στόχο τη μείωση του μεσομακροπρόθεσμου κόστους εξυπηρέτησης του ελληνικού χρέους και συμφώνησε σε μία δέσμη σχετικών μέτρων που σχεδιάζεται να εφαρμοστούν προοδευτικά και σε συνάρτηση με την πρόοδο στην εκπλήρωση συγκεκριμένων, προσυμφωνημένων στόχων από την Ελλάδα στα πλαίσια του Προγράμματος που παρέχεται από τον ΕΜΣ.

Στις 23 Ιουνίου 2017, ο αξιολογικός οίκος Moody's αναβάθμισε το αξιόχρεο της Ελλάδος στο «Caa2» και μετέβαλε τις προοπτικές σε θετικές, αντανakλώντας την άποψή του για θετικές προσδοκίες όσον αφορά την επιτυχή ολοκλήρωση του Τρίτου Προγράμματος της Ελλάδας, μια εξέλιξη που αυξάνει την πιθανότητα παροχής

περαιτέρω ελάφρυνσης χρέους από τους θεσμικούς δανειστές. Στις 18 Αυγούστου 2017, ο αξιολογικός οίκος Fitch αναβάθμισε το αξιόχρεο της Ελλάδος κατά μία βαθμίδα στο «B-» και αναθεώρησε τις προοπτικές σε θετικές, ενώ ο αξιολογικός οίκος Standard & Poor's («S&P»), επίσης, αναθεώρησε τις προοπτικές για το αξιόχρεο της Ελλάδος σε θετικές στις 21 Ιουλίου 2017, διατηρώντας, ωστόσο, την αξιολόγησή της στο «B-». Οι βασικοί παράγοντες που οδήγησαν στις αποφάσεις αυτές ήταν η μείωση της αβεβαιότητας, η ανάκαμψη της οικονομικής μεγέθυνσης και η βελτίωση της δημοσιονομικής αξιοπιστίας, σε συνδυασμό με τις καλύτερες προοπτικές για την επίσημη παροχή περαιτέρω ελάφρυνσης του χρέους.

Η ολοκλήρωση της αξιολόγησης και η παροχή από το Eurogroup, της 15^{ης} Ιουνίου 2017, επιπρόσθετων λεπτομερειών σχετικά με τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη στρατηγική για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους επέφεραν περαιτέρω μείωση στις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων, με το 10ετές ομόλογο να σημειώνει χαμηλό 7 1/2 ετών και συνέβαλαν και στη σημαντική μείωση των αποδόσεων σε αξιόγραφα μικρότερης διάρκειας, ενώ κατά την περίοδο Αυγούστου-Οκτωβρίου 2017, η απόδοση του 10ετούς ομολόγου παραμένει σταθερή στο 5,5% κατά μέσο όρο.

Στις 25 Ιουλίου 2017, η Ελληνική Δημοκρατία εξέδωσε επιτυχώς, μέσω κοινοπρακτικής εκδόσεως, ένα νέο ομόλογο αναφοράς διάρκειας πέντε ετών, σε συνδυασμό με Πρόταση Ανταλλαγής προς τους επενδυτές για επαναγορά του πενταετούς ομολόγου λήξεως 17 Απριλίου 2019, που εκδόθηκε το 2014. Το γεγονός αυτό αποτελεί την πρώτη απόπειρα της χώρας για επάνοδο στις αγορές τα τελευταία τρία χρόνια από την οποία, συνολικά, αντλήθηκαν €3 δισ., με το τοκομερίδιο να διαμορφώνεται στο 4,375% και η απόδοση στο 4,625%. Η ικανότητα της Ελληνικής Δημοκρατίας να έχει ξανά πρόσβαση στις αγορές για αναχρηματοδότηση, σε διατηρήσιμη βάση, των χρεολυσίων του δημοσίου χρέους της, αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα προς την επιστροφή της χώρας στην οικονομική ομαλότητα και επομένως, επιπλέον επιτυχείς απόπειρες για νέες εκδόσεις χρέους τα επόμενα τρίμηνα θα είναι καίριας σημασίας, ώστε να διασφαλισθεί μια ομαλή αποδέσμευση από την εξάρτηση από τη χρηματοδότηση του Προγράμματος, καθώς το τελευταίο είναι προγραμματισμένο να ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 2018. Η έγκαιρη ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης, καθώς και η περαιτέρω εξειδίκευση της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, αναμένεται να στηρίξουν τις προσπάθειες της Ελληνικής Δημοκρατίας προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στις αγορές σε διατηρήσιμη βάση.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της ΕΤΕ έχει αποφανθεί ότι για την Τράπεζα δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας λαμβάνοντας υπόψη (α) την πρόσβαση της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα (β) τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017 (γ) τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την ελληνική οικονομία και τις τελευταίες εκτιμήσεις σχετικά με του μακροοικονομικούς δείκτες .

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2017, όπως εκδόθηκαν από το IASB

- **Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση) Αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου ενεργητικού στις μη πραγματοποιηθείσες ζημίες** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά). Η τροποποίηση διευκρινίζει τα ακόλουθα: Μη πραγματοποιηθείσες ζημίες από χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία οι οποίοι αποτιμώνται στο κόστος για φορολογικούς σκοπούς δημιουργούν εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα εάν ο κάτοχος των τίτλων σκοπεύει να ανακτήσει τη λογιστική αξία των τίτλων αυτών μέσω πώλησης ή χρήσης. Η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου δεν αποτελεί όριο για την εκτίμηση των μελλοντικών κερδών. Για την εκτίμηση των μελλοντικών κερδών εξαιρούνται οι εκπτώσεις φόρων που προέρχονται από αναστροφή εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών. Η επιχείρηση προσδιορίζει μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Όταν ο φορολογικός νόμος περιορίζει τη χρήση των φορολογικών ζημιών η επιχείρηση θα προσδιορίσει τον αναβαλλόμενο φόρο ενεργητικού σε συνδυασμό με άλλους φόρους του ίδιου τύπου.

- **Δ.Λ.Π. 7 (Τροποποίηση) Πρωτοβουλίες γνωστοποιήσεων** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά). Η τροποποίηση απαιτεί την γνωστοποίηση συγκεκριμένων πληροφοριών προκειμένου οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2014-2016.

Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν το ακόλουθο πρότυπο:

Δ.Π.Χ.Α. 12 - Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων B10-B16, ισχύουν για τις συμμετοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 5 και έχουν ταξινομηθεί ως προοριζόμενα προς πώληση, ως προοριζόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά).

Την 30 Σεπτεμβρίου 2017, οι ανωτέρω τροποποιήσεις και βελτιώσεις δεν είχαν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. Συνεπώς, ο Όμιλος δεν εφάρμοσε τις τροποποιήσεις και βελτιώσεις αυτές. Εντούτοις, δεν αναμένεται σημαντική επίπτωση στις ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις από την εφαρμογή τους.

Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά) όπως εκδόθηκε από το IASB.

Το Δ.Π.Χ.Α. 9 που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2009 εισήγαγε νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 τροποποιήθηκε αρχικά τον Οκτώβριο του 2010 και συμπεριέλαβε απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς και την αποαναγνώριση τους και μεταγενέστερα τον Νοέμβριο του 2013 όπου εισήγαγε το νέο γενικό πλαίσιο λογιστικής αντιστάθμισης. Τον Ιούλιο του 2014 εκδόθηκε αναθεωρημένη έκδοση, η οποία αντικαθιστά όλες τις προηγούμενες εκδόσεις, κυρίως για να περιλάβει (α) τις διατάξεις για την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (β)

περιορισμένες τροποποιήσεις των σχετικών διατάξεων που αφορούν στην ταξινόμηση και στην επιμέτρηση εισάγοντας μία νέα κατηγορία επιμέτρησης για ορισμένες απλές κατηγορίες χρεωστικών τίτλων, την «εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων» (ΕΑΜΛΣΕ). Βασικές απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9:

- Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση», απαιτείται να επιμετρώνται, μετά την αρχική αναγνώριση τους, στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα, οι χρεωστικοί τίτλοι που κατέχονται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών (αντί στη πώληση του τίτλου πριν τη λήξη του για να αναγνωριστούν οι μεταβολές στην εύλογη αξία του), οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του κεφαλαίου, επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους, γενικά, στο αποσβέσιμο κόστος. Χρεωστικοί τίτλοι των οποίων οι συμβατικοί όροι προβλέπουν πληρωμή αποκλειστικά κεφαλαίου και τόκων, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες και κατέχονται μέσω ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί είτε στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών είτε στην πώληση των χρεωστικών τίτλων, επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Όλοι οι υπόλοιποι χρεωστικοί και μετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους στην εύλογη αξία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, παρέχεται η δυνατότητα αμετάκλητης επιλογής να παρουσιάζονται οι μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία ενός συμμετοχικού τίτλου (που δεν κατέχεται για εμπορικούς σκοπούς) στα λοιπά συνολικά έσοδα, και να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων μόνο τα έσοδα από μερίσματα.
- Αναφορικά με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, το Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί το ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που αποδίδεται στη μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου της υποχρέωσης, να αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εκτός εάν αυτό θα δημιουργούσε ή θα μεγάλυνε μία λογιστική ασυμμετρία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Μεταβολές στην εύλογη αξία που προέρχονται από τον πιστωτικό κίνδυνο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης δεν μεταφέρονται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39, το συνολικό ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.
- Αναφορικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, το Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί η απομείωση να υπολογίζεται βάσει ενός μοντέλου αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας σε αντίθεση με το υφιστάμενο μοντέλο της πραγματοποιηθείσας πιστωτικής ζημίας που ορίζει το Δ.Λ.Π. 39. Το μοντέλο της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας απαιτεί τη λογιστική αναγνώριση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας και της μεταβολής αυτής σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει την μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου σε

σχέση με αυτόν της αρχικής αναγνώρισης. Με άλλα λόγια, δεν είναι πλέον αναγκαίο να έχει συμβεί ένα πιστωτικό γεγονός για να αναγνωριστεί η σχετική πιστωτική ζημία. Με την εξαίρεση των αγορασμένων από τρίτους ή χορηγηθέντων από την Τράπεζα απομειωμένων λόγω πιστωτικού κινδύνου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, απαιτείται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες να επιμετρηθούν μέσω πρόβλεψης σε ποσό ίσο με:

- Τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12 μηνών (αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από πιστωτικά γεγονότα που είναι δυνατόν να συμβούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού) ή
- Τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου (αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που προκύπτουν από όλα τα πιθανά πιστωτικά γεγονότα κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου).
- Απαιτείται διενέργεια πρόβλεψης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του εν λόγω χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική του αναγνώριση, καθώς και για τα περιουσιακά στοιχεία από συμβάσεις ή τις απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες που δεν αποτελούν χρηματοδοτική συναλλαγή σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 15. Τα αγορασμένα από τρίτους ή χορηγηθέντα από την Τράπεζα απομειωμένα λόγω πιστωτικού κινδύνου χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο, επειδή το περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένο λόγω πιστωτικού κινδύνου κατά την αρχική του αναγνώριση. Για αυτά τα περιουσιακά στοιχεία, η εταιρεία θα αναγνωρίσει τις μεταβολές στις πιστωτικές ζημίες πλήρους διάρκειας ζωής από την αρχική τους αναγνώριση ως πρόβλεψη ζημίας με αναγνώριση των μεταβολών στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τυχόν ευνοϊκές αλλαγές για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποτελούν κέρδη από αντιλογισμό απομείωσης, ακόμη και αν οι αναμενόμενες ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που προκύπτουν υπερβαίνουν τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την αρχική τους αναγνώριση.

Ο Όμιλος σκοπεύει να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 κατά την 1 Ιανουαρίου 2018. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει Πρόγραμμα υλοποίησης του Δ.Π.Χ.Α. 9 («το Πρόγραμμα Δ.Π.Χ.Α. 9») προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και υψηλής ποιότητας υλοποίηση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου, καθώς και τις επιπρόσθετες κατευθύνσεις που έχουν εκδοθεί από εποπτικούς φορείς. Το Πρόγραμμα Δ.Π.Χ.Α. 9 υλοποιείται από τις Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών, Δομής και Ελέγχου Διαχείρισης Κινδύνων, Διοικητικής Πληροφόρησης και

Πληροφορικής του Ομίλου και εποπτεύεται από την Συντονιστική Επιτροπή του έργου. Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο (Πρόεδρος), τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας και του Ομίλου (Group CFO), τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Group CRO), τον Γενικό Διευθυντή Λειτουργικής Στήριξης της Τράπεζας & του Ομίλου (Group COO), τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων & Χρηματογοράς (Group Treasurer), τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Πιστοδοτήσεων (Chief Credit Officer) και τους Γενικούς Διευθυντές Λιανικής Τραπεζικής, Εταιρικής Τραπεζικής, Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης και Διεθνών Δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Έχει συσταθεί κεντρική Μονάδα Διαχείρισης Έργου (Project Management Office-PMO) με αποκλειστική αρμοδιότητα τη διαχείριση του Προγράμματος Δ.Π.Χ.Α. 9 και έχει οριστεί Διαχειριστής του Έργου. Το Πρόγραμμα Δ.Π.Χ.Α. 9 διαχωρίζεται σε άξονες εργασιών (workstreams), για κάθε έναν εκ των οποίων έχει οριστεί υπεύθυνη Διεύθυνση και ομάδα εργασίας. Επιπλέον, έχουν διοριστεί εμπειρογνώμονες προκειμένου να συνδράμουν στην ανάπτυξη μοντέλων προσδιορισμού παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνονται τακτικά από την Μονάδα Διαχείρισης Έργου-PMO σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος Δ.Π.Χ.Α. 9.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει αναδρομικά το ΔΠΧΑ 9, αλλά έχει αποφασίσει, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 9, να μην αναμορφώσει τις προηγούμενες περιόδους. Κατά συνέπεια, τα συγκριτικά στοιχεία του έτους 2017, που θα περιλαμβάνονται στις ενδιάμεσες και ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για το έτος 2018, θα έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 και δεν θα είναι συγκρίσιμα με την πληροφόρηση που θα παρουσιαστεί για το 2018. Οι διαφορές που θα προκύψουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, θα αναγνωριστούν απευθείας στα αποτελέσματα εις νέον κατά την 1η Ιανουαρίου 2018.

Ο Όμιλος εκτιμά ότι η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 θα έχει αρνητική επίδραση επί των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας και του Ομίλου, εντούτοις δεν είναι πρακτικά εφικτό να διενεργηθεί μια αξιόπιστη εκτίμηση της επίδρασης του έως ότου η υλοποίηση του Προγράμματος Δ.Π.Χ.Α. 9 οδεύσει προς την ολοκλήρωσή της.

Τον Οκτώβριο 2017, το Ευρωκοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφώνησαν 5ετή μεταβατική περίοδο, βάσει της οποίας τα πιστωτικά ιδρύματα θα μπορούν να περιλαμβάνουν στον υπολογισμό του δείκτη CET1 μέρος των προβλέψεων από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9, για την ομαλότερη επίδραση του προτύπου επί των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων. Ο Όμιλος προτίθεται να εφαρμόσει την μεταβατική διάταξη.

2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά τη σύνταξη των ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι σημαντικές εκτιμήσεις, κρίσεις και παραδοχές που διενεργήθηκαν από την Διοίκηση σε σχέση με την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου και τις κύριες πηγές εκτίμησης

των αβεβαιοτήτων ήταν παρόμοιες με αυτές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες καταναλωτές, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.) εκτός των πιστοδοτήσεων που μεταφέρθηκαν στη μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης. Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών, καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων, καθώς επίσης και άλλα παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Επιχειρηματικής και Επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων και τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας εκτός των πιστοδοτήσεων που μεταφέρθηκαν στη μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης

Προκειμένου (α) να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τα δάνεια σε καθυστέρηση, τα μη εξυπηρετούμενα και τα καταγγεμένα δάνεια και (β) να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με την Πράξη 42/30.5.2014 και Πράξη 47/9.2.2015 της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ και τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (άρθρο 1 παρ.2 ν. 4224/2013), η Τράπεζα συνέστησε ειδική επιχειρησιακή μονάδα εταιρικών πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης στην οποία μεταφέρθηκε το αντίστοιχο χαρτοφυλάκιο.

Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθεσίμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος προσφέρει ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» («ΑΕΕΓΑ») και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και μέσω συγγενούς στην Τουρκία η οποία πωλήθηκε την 15 Ιουνίου 2016.

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό. Από την 31 Δεκεμβρίου 2016, οι εταιρείες The South African Bank of Athens Ltd («S.A.B.A.»), UBB και Interlease ταξινομήθηκαν στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και στις διακοπείσες δραστηριότητες και την 13 Ιουνίου 2017 ολοκληρώθηκε η πώληση των UBB και Interlease. Επίσης, από την 30 Ιουνίου 2017, οι εταιρείες Banka Romaneasca S.A. («BROM»), Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad («Vojvodjanska») και NBG Leasing d.o.o. Belgrade («NBG Leasing doo»), ταξινομήθηκαν στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και στις διακοπείσες δραστηριότητες.

Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία, μέσω της Finansbank και των θυγατρικών της, περιελάμβαναν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου και τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Από την 31 Δεκεμβρίου 2015, η Finansbank ταξινομήθηκε στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και στις διακοπείσες δραστηριότητες και την 15 Ιουνίου 2016 ολοκληρώθηκε η πώληση.

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας, τις ξενοδοχειακές και αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη καταναμημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου (έξοδα από τόκους δανείων μειωμένης εξασφάλισης, δάνεια προς το προσωπικό κ.λπ.) και συναλλαγές μεταξύ τομέων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.09.2017	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Πιστοδοτήσεις ειδικής διαχείρισης	Χρηματαγορών –		Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
				Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων				
Καθαρά έσοδα από τόκους	389	389	92	128	-	77	-	118	1.193
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	68	66	4	20	-	18	-	-	176
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	14	(31)	(10)	(120)	-	(2)	-	(7)	(156)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	471	424	86	28	-	93	-	111	1.213
Άμεσες δαπάνες	(313)	(29)	(8)	(21)	-	(61)	-	(7)	(439)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων ⁽¹⁾	(408)	(61)	(162)	(14)	-	(9)	-	(202)	(856)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(250)	334	(84)	(7)	-	23	-	(97)	(81)
Φόροι									(23)
Ζημιές περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες									(104)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές									(26)
Κέρδη/(ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες						51	(99)	-	(48)
Ζημιές αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας									(178)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.09.2016	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Πιστοδοτήσεις ειδικής διαχείρισης	Χρηματαγορών –		Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
				Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων				
Καθαρά έσοδα από τόκους	400	422	96	132	-	83	-	119	1.252
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	65	63	4	(37)	-	19	-	9	123
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	9	(29)	(10)	(42)	-	4	-	(29)	(97)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	474	456	90	53	-	106	-	99	1.278
Άμεσες δαπάνες	(319)	(30)	(8)	(30)	-	(62)	-	(37)	(486)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων ⁽¹⁾	(350)	(239)	(72)	(17)	-	(6)	-	(138)	(822)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(195)	187	10	7	-	38	-	(76)	(29)
Φόροι									(11)
Ζημιές περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες									(40)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές									(28)
Κέρδη/(ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες						15	51	(2.957)	(2.891)
Ζημιές αναλογούσες στους μετόχους της Τράπεζας									(2.959)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.09.2017	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Πιστοδοτήσεις ειδικής διαχείρισης	Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Τραπεζικών δραστη- ριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Ενεργητικό ανά τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2017									
Ενεργητικό	17.740	10.735	1.986	8.449	-	3.193	-	12.581	54.684
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									5.349
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση					3.113	2.697			5.810
Σύνολο ενεργητικού									65.843
Παθητικό ανά τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2017									
Παθητικό	31.905	2.386	177	10.663	-	2.971	-	6.180	54.282
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									13
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση					2.322	1.800			4.122
Σύνολο παθητικού									58.417
Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2016									
Ενεργητικό	18.997	11.115	2.019	11.750	2.789	5.776	-	16.686	69.132
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									5.674
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση						3.725			3.725
Σύνολο ενεργητικού									78.531
Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2016									
Παθητικό	34.802	76	83	18.407	2.268	4.109	-	8.183	67.928
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									17
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση						2.999			2.999
Σύνολο παθητικού									70.944

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

Όμιλος

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες

	30.09.2017	30.09.2016
α. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	589	487
	589	487
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων		
Μετοχικοί Τίτλοι	1	1
	1	1
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης		
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού	5	1
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	(1)	57
	4	58
Σύνολο	594	546

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Φόροι

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Όμιλος

	30.09.2017	30.09.2016
Φόροι περιόδου	(22)	(15)
Αναβαλλόμενοι φόροι	(1)	4
Φόροι	(23)	(11)

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος της Τράπεζας για τις χρήσεις 2017 και 2016 ανέρχεται σε 29%, σύμφωνα με τον ν. 4334/16.7.2015, ο οποίος είναι σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2015, και αυξήθηκε από 26%.

Με βάση τις διατάξεις του Ν. 4387/2016, ο παρακρατούμενος φόρος επί των μερισμάτων που θα διανεμηθούν από την 1^η Ιανουαρίου 2017 αυξάνεται από 10% σε 15%.

Την 18 Μαΐου 2017 ψηφίστηκε ο Ν. 4472/2017, ο οποίος επιβάλλει στα Πιστωτικά Ιδρύματα ετήσια προμήθεια 1,5% επί του υπερβάλλοντος ποσού της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, όπως αυτό προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του φορολογικού συντελεστή που εφαρμόζεται βάσει του Ν. 4336/2015 αναδρομικά από 1

Ιανουαρίου 2015 (29%) και του φορολογικού συντελεστή που ίσχυε στις 30 Ιουνίου 2015 (26%). Ο νόμος έχει αναδρομική ισχύ και επιβάλλεται επί της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (που πληροί τα κριτήρια της οριστικής απαίτησης έναντι του Δημοσίου) που αναγνωρίστηκε την 31 Δεκεμβρίου 2016. Το σχετικό ποσό για την Τράπεζα ανέρχεται σε €14 εκατ. εκ των οποίων ποσό €9 εκατ. αφορά το 2016 και ποσό €5 εκατ. αφορά την εννεάμηνη περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017. Η συνολική επιβάρυνση €14 εκατ. περιλαμβάνεται στο κονδύλι της κατάστασης αποτελεσμάτων «Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)».

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου, παρουσιάζονται στη Σημείωση 20.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή

	Όμιλος	
	Από 1.1 εως	
	30.09.2017	30.09.2016
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούσες στους μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(130)	(68)
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούσες στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(130)	(68)
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες	(48)	(2.891)
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούσες στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(178)	(2.959)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	9.145.456.227	9.146.216.362
Δυνητικές μετοχές από τη μετατροπή των υπο- αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών (CoCos)	-	7.846.240.000
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	9.145.456.227	16.992.456.362
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,01)	(0,01)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,02)	(0,32)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

	Όμιλος	
	Από 1.7 έως	
	30.09.2017	30.09.2016
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούσες στους μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(54)	(6)
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούσες στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(54)	(6)
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες	19	22
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούσες στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(35)	16
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	9.145.185.478	9.146.299.274
Δυνητικές μετοχές από τη μετατροπή των υπο- αίρεση μετατρέψιμων ομολογίων (CoCos)	-	7.846.240.000
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	9.145.185.478	16.992.539.274
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,01)	(0,00)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,00)	0,00

Την 9 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης του 2015, η Τράπεζα εξέδωσε υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες, (Contingent Convertible Securities, "CoCos") αόριστης διάρκειας μη σωρευτικού τόκου. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») ανέλαβε το σύνολο των CoCos ποσού €2.029 εκατ. και σε αντάλλαγμα εισέφερε στην Τράπεζα

ομολογίες έκδοσης του ΕΜΣ. Την 15 Δεκεμβρίου 2016, κατόπιν εγκρίσεως από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Τράπεζα αποπλήρωσε τα CoCos. Η επίδραση των CoCos επί των κερδών / (ζημιών) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανά μετοχή για τη συγκριτική περίοδο ήταν βελτιωτική.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	Όμιλος	
	30.09.2017	31.12.2016
Στεγαστικά δάνεια	16.741	17.992
Καταναλωτικά δάνεια	4.117	4.743
Πιστωτικές κάρτες	964	1.046
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	3.599	3.948
Λιανική τραπεζική	25.421	27.729
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και δημόσιο	23.551	25.371
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	48.972	53.100
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(10.900)	(11.457)
Σύνολο	38.072	41.643

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017, οι χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο, για τον Όμιλο, περιλαμβάνουν δάνειο στο Ελληνικό Δημόσιο ύψους €5.799 εκατ., (2016: €6.174 εκατ.). Η σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο που αφορά στο ανωτέρω δάνειο, περιλαμβάνει και ένα ενσωματωμένο παράγωγο, το οποίο έχει διαχωριστεί και απεικονίζεται ως ξεχωριστό παράγωγο.

Την περίοδο που έληξε την 30^η Σεπτεμβρίου 2017, δάνεια ποσού €1,9 δισ. κατατάχθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση (Σημείωση 9).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017, ομόλογα έκδοσης EFSF και ESM ύψους €6,4 δισ., τα οποία αποκτήθηκαν από το ΤΧΣ, πωλήθηκαν στον ESM. Μέχρι την 20 Νοεμβρίου 2017, επιπλέον ομόλογα έκδοσης EFSF και ESM ύψους €0,7 δισ. πωλήθηκαν στον ESM ενώ το υπόλοιπο των ομολόγων αυτών

διαμορφώθηκε σε €1,0 δισ. Περαιτέρω, λοιπά ομόλογα €2,4 δισ. αναταξινομήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση (βλέπε Σημείωση 9). Τα παραπάνω αντισταθμίστηκαν σε μικρό βαθμό από την αύξηση της θέση σε άλλα ομόλογα EFSF / ESM και κρατικά ομόλογα (αλλοδαπής).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση την 30 Σεπτεμβρίου 2017 περιλαμβάνουν τις Εταιρείες: S.A.B.A., BROM, ΑΕΕΓΑ, Vojvodjanska και NBG Leasing doo και την 31 Δεκεμβρίου 2016 περιλαμβάνουν τις Εταιρείες: S.A.B.A., UBB και Interlease. Τα κέρδη και οι ζημίες από τις διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017 περιλαμβάνουν, τις Εταιρείες: S.A.B.A., UBB, Interlease, BROM, ΑΕΕΓΑ, Vojvodjanska και NBG Leasing doo. Τα κέρδη από διακοπείσες δραστηριότητες της συγκριτικής περιόδου περιλαμβάνουν την Finansbank και αναμορφώθηκαν επίσης με τα αποτελέσματα των εταιρειών S.A.B.A., UBB και Interlease, οι οποίες ταξινομήθηκαν ως διακοπείσες δραστηριότητες τον Δεκέμβριο του 2016 και BROM, ΑΕΕΓΑ, Vojvodjanska and NBG Leasing doo., οι οποίες ταξινομήθηκαν ως διακοπείσες δραστηριότητες τον Ιούνιο του 2017. Ειδικότερα:

Finansbank

Την 3 Νοεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της συμμετοχής της Τράπεζας στην Finansbank. Την 21 Δεκεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την μεταβίβαση στην Qatar National Bank («QNB») του 99,81% μεριδίου της στη Finansbank μαζί με το 29,87% μερίδιό της στη Finans Leasing. Επίσης, την 18 Ιανουαρίου 2016 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την συναλλαγή. Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €2.750 εκατ. Επιπλέον, με βάση την συμφωνία, η QNB θα αποπληρώσει στην Τράπεζα το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης €828 εκατ. που είχε χορηγήσει η τελευταία στην Finansbank.

Η πώληση ολοκληρώθηκε την 15 Ιουνίου 2016, ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος της Finansbank πέρασε στην QNB. Λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που πωλήθηκαν καθώς και του υπολογισμού του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση παρατίθενται στη Σημείωση 19.

Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών (NBGI Private Equity Funds)

Την 21 Δεκεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της συμμετοχής της σε 11 Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών («Funds»), που διατηρεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, άμεσα ή έμμεσα, τις οποίες διαχειρίζεται η NBGI Private Equity Ltd. Την 2 Φεβρουαρίου 2016, η Τράπεζα προέβη στη σύναψη οριστικής συμφωνίας για την πώληση του 100% των Funds στις Deutsche Bank Private Equity και Goldman Sachs Asset Management («οι Αγοραστές»). Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €288 εκατ.

Η πώληση ολοκληρώθηκε την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος των Funds πέρασε στους Αγοραστές. Λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που πωλήθηκαν καθώς και του υπολογισμού του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση παρατίθενται στη Σημείωση 19.

United Bulgarian Bank A.D. και Interlease E.A.D.

Την 30 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα υπέγραψε σύμβαση με τον Όμιλο KBC («KBC») για την πώληση του 99,91% της συμμετοχής

στη θυγατρική της τράπεζας UBB και του 100% της θυγατρικής της εταιρίας Interlease που έδρευαν στην Βουλγαρία. Το τίμημα για την πώληση των δύο ανωτέρω θυγατρικών ανέρχεται σε €610 εκατ. Την 26 Απριλίου 2017 η UBB διένειμε στην Τράπεζα μέρισμα €50 εκατ. μετά την έγκριση από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Στην ανωτέρω σύμβαση περιλαμβανόταν η πώληση από την Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών των μεριδίων της, 30% στην UBB-Metlife Life Insurance Company AD και 20% στην UBB Insurance Broker AD. Το τίμημα ανήλθε σε €10,5 εκατ.

Η πώληση ολοκληρώθηκε την 13 Ιουνίου 2017, ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος των εταιρειών πέρασε στην KBC. Λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που πωλήθηκαν καθώς και του υπολογισμού του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση παρατίθενται στη Σημείωση 19 Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών.

The South African Bank of Athens Ltd

Την 22 Δεκεμβρίου 2016 ο Όμιλος υπέγραψε σύμβαση με την εταιρεία AFGRI HOLDING Proprietary Limited («AFGRI»), της οποίας η έδρα βρίσκεται στη Δημοκρατία της Νοτίου Αφρικής, για την πώληση του 99,81% που κατέχει στη θυγατρική της τράπεζας στη Δημοκρατία της Νοτίου Αφρικής, S.A.B.A. Το τίμημα για την πώληση της ανωτέρω θυγατρικής ανέρχεται σε €19 εκατ.

Η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2018 καθώς υπόκειται στις εγκρίσεις (i) της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας της Νοτίου Αφρικής (ii) του Υπουργείου Οικονομικών της Δημοκρατίας της Νοτίου Αφρικής και (iii) της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του Δικαστηρίου Ανταγωνισμού της Δημοκρατίας της Νοτίου Αφρικής (έχει ήδη ληφθεί).

Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»

Την 27 Ιουνίου 2017, η Τράπεζα υπέγραψε σύμβαση με την EXIN Financial Services Holding B.V. («EXIN») για την πώληση μεριδίου 75% της θυγατρικής της ΑΕΕΓΑ, αντί τιμήματος €718 εκατ. Η Τράπεζα θα διατηρήσει μερίδιο 25% της ΑΕΕΓΑ.

Κατά τη ταξινόμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ως στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση δεν αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης καθώς το συμφωνηθέν τίμημα της πώλησης είναι μεγαλύτερο από την λογιστική αξία των σχετικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

Η ολοκλήρωση της πώλησης υπόκειται στις εγκρίσεις των σχετικών Αρχών Ανταγωνισμού και της Τράπεζας της Ελλάδος και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2018.

Banca Romanesca S.A.

Την 27 Ιουλίου 2017, η Τράπεζα υπέγραψε σύμβαση με την OTP Bank Romania («OTPR») για την πώληση του συνόλου (99,28%) της συμμετοχής της στη θυγατρική της BROM στη Ρουμανία. Το τίμημα της πώλησης ανέρχεται σε €72 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Κατόπιν της απόφασης για την πώληση της συμμετοχής στη BROM, η Τράπεζα, βασιζόμενη στο συμφωνηθέν τίμημα, προέβη στην αξιολόγηση της λογιστικής αξίας της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται η αναγνώριση ζημίας απομείωσης ποσού €95 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου.

Οι εγκρίσεις από τις Επιτροπές Ανταγωνισμού έχουν ήδη ληφθεί και η ολοκλήρωση της πώλησης υπόκειται στις εγκρίσεις της Κεντρικής Τράπεζας Ουγγαρίας και της Κεντρικής Τράπεζας Ρουμανίας. Η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2018.

Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad και NBG Leasing d.o.o. Belgrade

Την 5 Αυγούστου 2017, η Τράπεζα υπέγραψε σύμβαση με την OTP Bank Serbia («OTPS») για την πώληση του συνόλου (100%) των

συμμετοχών της στις θυγατρικές της Vojvodjanska και NBG Leasing doo που εδρεύουν στη Σερβία. Το συμφωνηθέν τίμημα της πώλησης ανέρχεται σε €125 εκατ.

Κατόπιν της απόφασης για την πώληση των θυγατρικών στη Σερβία, η Τράπεζα, βασιζόμενη στο συμφωνηθέν τίμημα, προέβη στην αξιολόγηση της λογιστικής αξίας της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται η αναγνώριση ζημίας απομείωσης ποσού €56 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου.

Οι εγκρίσεις από τις Επιτροπές Ανταγωνισμού έχουν ήδη ληφθεί και η ολοκλήρωση της πώλησης υπόκειται στις εγκρίσεις της Κεντρικής Τράπεζας Ουγγαρίας και της Κεντρικής Τράπεζας Σερβίας. Η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2017.

Συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες ⁽¹⁾

Όμιλος

Από 1.1.

30.09.2017 30.09.2016

Εκατ. €

Καθαρά έσοδα από τόκους	164	663
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	31	193
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	63	53
Λουτά έσοδα	21	32
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	279	941
Λειτουργικά έξοδα	(161)	(531)
Προβλέψεις και ζημίες απομείωσης	(179)	(152)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(61)	258
Φόροι	(21)	(35)
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(82)	223
Κέρδη/(Ζημιές) πώλησης (Σημείωση 19)	34	(3.114)
Συνολικό κέρδος/(ζημιά) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας)	(48)	(2.891)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει τις UBB, Interlease και S.A.B.A., AEEGA, BROM, Vojvodjanska, NBG Leasing doo Belgrade ενώ η συγκριτική περίοδος περιλαμβάνει και την Finansbank. Δεν περιλαμβάνεται το αναμενόμενο κέρδος από την πώληση της AEEGA.

Εκατ. €

30.09.2017 30.09.2016

Ταμειακές Ροές από διακοπείσες δραστηριότητες

Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	11	(511)
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	(104)	(12)
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(45)	96
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές)	(138)	(427)

Ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση και των υποχρεώσεων σχετιζόμενων με τα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση

Όμιλος

30.09.2017⁽¹⁾ 31.12.2016⁽²⁾

Απαιτήσεις

Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	312	389
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	198	117
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	14	563
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.864	2.176
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	2.436	342
Ακίνητα επενδύσεων	93	13
Συμμετοχή σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	9
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	14	6
Ενσώματα πάγια στοιχεία	134	22
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	146	4
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	515	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	17	1
Λουτά στοιχεία ενεργητικού	65	83
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	5.810	3.725

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	23	39
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	2
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.625	2.942
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	11	2
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.251	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	1	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	11	5
Λοιτά στοιχεία παθητικού	200	9
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	4.122	2.999

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των S.A.B.A., AEEGA, BROM, Vojvodjanska, NBG Leasing doo.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των UBB, Interlease και S.A.B.A.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Στις «Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα» περιλαμβάνεται κυρίως η χρηματοδότηση της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα. Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017, η χρηματοδότηση μειώθηκε από €12,3 δισ. την

31 Δεκεμβρίου 2016 σε €6,0 δισ., κυρίως λόγω της πώλησης ομολόγων EFSF και ESM ποσού €6,4 δισ και πώλησης των θυγατρικών UBB και Interlease ποσού €0,8 δισ. (περιλαμβανομένου των μερισμάτων και την αποπληρωμή της χρηματοδότησης).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Υποχρεώσεις προς πελάτες

	Όμιλος	
	30.09.2017	31.12.2016
Καταθέσεις:		
Ιδιωτών	30.584	32.171
Επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών	5.577	5.461
Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου	2.634	2.827
Σύνολο	38.795	40.459

	Όμιλος	
	30.09.2017	31.12.2016
Καταθέσεις:		
Ταμειωτηρίου	18.259	18.402
Τρεχούμενοι & Όψεως	7.400	7.705
Προθεσμίας	12.323	13.448
Λοιπές	765	858
	38.747	40.413
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή repos	48	46
	48	46
Σύνολο	38.795	40.459

Στις καταθέσεις προθεσμίας περιλαμβάνονται προϊόντα καταθέσεων με ενσωματωμένα ένα ή περισσότερα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα. Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει τις καταθέσεις αυτές ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα ποσά αυτά ανέρχονται την 30 Σεπτεμβρίου 2017 σε €763 εκατ. (2016: €527 εκατ.), για τον Όμιλο.

Την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017 υποχρεώσεις προς πελάτες ποσού €1,6 δισ. ταξινομήθηκαν ως υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση (Σημείωση 9).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι κυριότερες συναλλαγές σε υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις από την 1 Ιανουαρίου 2017 έως και την 30 Σεπτεμβρίου 2017 είναι οι ακόλουθες:

Η Τράπεζα μέσω της Sineria d.a.c. πρόεβη σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας A1, A2, A3 και A4 τα οποία κατέχονται από τρίτους, ύψους €117 εκατ., €28 εκατ., €39 εκατ. και €62 εκατ. αντίστοιχα, καθώς οι ομολογίες υπόκεινται σε υποχρεωτική είτε ολική είτε μερική αποπληρωμή σε κάθε ημερομηνία πληρωμής τόκων (δηλ. σε τριμηνιαία βάση) και μόνο

στο βαθμό που ο εκδότης έχει αρκετά διαθέσιμα κεφάλαια για αυτό τον σκοπό μετά την πληρωμή τυχόν υποχρεώσεων των οποίων η τακτοποίηση προηγείται βάσει της ισχύουσας συμφωνίας. Τα υπόλοιπα των χρεογράφων της Sineria d.a.c. κατηγορίας A1, A2, A3, A4, M και Z κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017 ανέρχονται σε:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Εκδότης	Περιγραφή	Τιτλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Υπόλοιπο σε εκατ. €	Ποσό ιδιοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία) εκατ. €	Επιτόκιο
Sinopia d.a.c.	Τιτλοποιημένες Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορία A1	Δάνεια MME	8-Αυγ-16	Ιούλιος 2035	6	-	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 3-μηνών πλέον 185 μ.β.
Sinopia d.a.c.	Τιτλοποιημένες Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορία A2	Δάνεια MME	8-Αυγ-16	Ιούλιος 2035	1	-	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 3-μηνών πλέον 185 μ.β.
Sinopia d.a.c.	Τιτλοποιημένες Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορία A3	Δάνεια MME	8-Αυγ-16	Ιούλιος 2035	2	-	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 3-μηνών πλέον 185 μ.β.
Sinopia d.a.c.	Τιτλοποιημένες Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορία A4	Δάνεια MME	8-Αυγ-16	Ιούλιος 2035	4	1	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 3-μηνών πλέον 185 μ.β.
Sinopia d.a.c.	Τιτλοποιημένες Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορία M	Δάνεια MME	8-Αυγ-16	Ιούλιος 2035	259	259	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 3-μηνών πλέον 300 μ.β.
Sinopia d.a.c.	Τιτλοποιημένες Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορία Z	Δάνεια MME	8-Αυγ-16	Ιούλιος 2035	65	65	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 3-μηνών πλέον 500 μ.β.

Οι κυριότερες συναλλαγές σε υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις μετά την 30 Σεπτεμβρίου 2017 είναι οι ακόλουθες:

Την 10 Οκτωβρίου 2017, η Τράπεζα εξέδωσε τριετές καλυμμένο ομόλογο ύψους €750 εκατ. με απόδοση 2,9%. Η έκδοση εντάσσεται στη στρατηγική της Τράπεζας με στόχο την

επανεδραίωση της παρουσία της στις Διεθνείς Αγορές, επιταχύνοντας παράλληλα την αποδέσμευσή της από τον ELA και βελτιώνοντας τη συνολική χρηματοδοτική της δομή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου, στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη, η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία, επειδή οι αγωγές μπορεί να διαρκέσουν πολλά χρόνια, πολλές από τις αγωγές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Ωστόσο, κατά την άποψη της Διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, η οριστική διευθέτησή τους και οι πιθανές δικαστικές αποφάσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην ενοποιημένη ή ατομική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, κατάσταση αποτελεσμάτων και κατάσταση ταμειακών ροών. Παρόλα αυτά, το ποσό των προβλέψεων που έχει σχηματισθεί από τον Όμιλο κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017 για επίδικες απαιτήσεις ανέρχεται σε €72 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: €91 εκατ.).

β. Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου.

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές μέχρι και την χρήση 2010. Οι χρήσεις 2011, 2012, 2013, 2014,

2015 και 2016 έχουν ελεγχθεί από τον εκλεγμένο σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920 τακτικό ελεγκτή, δηλαδή την ελεγκτική εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» (ο τακτικός ελεγκτής), σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65Α Ν.4174/13 και τα σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης εκδόθηκαν την 27.07.2012, 27.09.2013, 10.07.2014, 30.10.2015 30.09.2016 και 23.10.2017 αντίστοιχα και δεν περιείχαν επιφυλάξεις. Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο για τις χρήσεις 2011-2016. Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις θυγατρικές και τις συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπάρχουν στη Σημείωση 20.

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή του

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους, και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας. Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του

χρηματοπιστωτικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την ονομαστική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός ισολογισμού κινδύνους.

	Όμιλος	
	30.09.2017	31.12.2016
Εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια*	7	8
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	2.956	2.910
Δικαιούχοι ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση	211	239
Σύνολο	3.173	3.157

* Οι εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια, την 30 Σεπτεμβρίου 2017, αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπεται αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο. Οι συνολικές εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν την 30 Σεπτεμβρίου 2017 ποσό €6.305 εκατ. για τον Όμιλο (2016: €5.768 εκατ.)

δ. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος	
	30.09.2017	31.12.2016
Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	12.586	22.617

Την 30 Σεπτεμβρίου 2017, ο Όμιλος έχει δεσμεύσει κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, από άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και από άλλες κεντρικές τράπεζες τα παρακάτω στοιχεία:

- χρεωστικούς τίτλους του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου λογιστικής αξίας €5.341 εκατ.
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €4.786 εκατ. και
- καλυμμένες ομολογίες ονομαστικής αξίας €2.200 εκατ. με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ύψους €3.648 εκατ.

- τιτλοποιημένες ομολογίες ονομαστικής αξίας €259 εκατ. με κάλυμμα δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις αξίας €301 εκατ.

Πλέον των δεσμευμένων στοιχείων που απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017, ο Όμιλος ενεχυρίασε περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €321 εκατ. λόγω εγγύησης έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής του Ελληνικού Δημοσίου, όπως επίσης έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου ποσού €166 εκατ. για σκοπούς χρηματοδότησης εμπορίου.

ε. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

	Όμιλος	
	30.09.2017	31.12.2016
Έως ένα (1) έτος	12	26
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	30	55
Πέραν των πέντε (5) ετών	15	20
Σύνολο	57	101

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο-Κοινές Μετοχές

Το σύνολο των κοινών μετοχών την 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 ανερχόταν σε 9.147.151.527 ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ.

Μετοχικό Κεφάλαιο - Σύνολο

Κατόπιν των ανωτέρω, το σύνολο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και της διαφοράς υπέρ το άρτιο του Ομίλου κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017, έχει ως ακολούθως:

	Όμιλος				Σύνολο
	# μετοχών	Ονομαστική αξία	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	
Κοινές μετοχές	9.147.151.527	0,30	2.744	13.866	16.610
Σύνολο			2.744	13.866	16.610

Ίδιες Μετοχές

Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από την NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ. και συνοψίζονται ως ακολούθως:

	Όμιλος	
	Αριθμός Μετοχών	Εκατ. €
Την 1 Ιανουαρίου 2016	2.001.463	1
Αγορές	150.099.503	34
Πωλήσεις	(149.689.971)	(34)
Την 31 Δεκεμβρίου 2016	2.410.995	1
Αγορές	75.238.684	22
Πωλήσεις	(76.962.445)	(23)
Την 30 Σεπτεμβρίου 2017	687.234	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου

Όμιλος	Από 1.1 έως 30.09.2017			Από 1.1 έως 30.09.2016		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	53	1	54	99	(11)	88
Μείον: Αναταξινομήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	33	-	33	(11)	(1)	(12)
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	-	-	-	(13)	3	(10)
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της UBB	(24)	2	(22)	-	-	-
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση	62	3	65	66	(9)	57
Συναλλαγματικές διαφορές	(40)	-	(40)	(124)	-	(124)
Ζημιά που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	-	-	-	2.742	-	2.742
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση των Funds	-	-	-	(35)	-	(35)
Συναλλαγματικές διαφορές	(40)	-	(40)	2.583	-	2.583
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	(56)	11	(45)
Ζημιά που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	-	-	-	31	(6)	25
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	(25)	5	(20)
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	2	-	2	-	-	-
Ζημιά αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	-	-	-	338	-	338
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	2	-	2	338	-	338
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	24	3	27	2.962	(4)	2.958
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	24	3	27	2.962	(4)	2.958

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η φύση των σημαντικών συναλλαγών τις οποίες πραγματοποίησε ο Όμιλος με συνδεδεμένα μέρη για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 30 Σεπτεμβρίου 2016 καθώς και τα σημαντικά εκκρεμή υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 παρατίθενται παρακάτω.

α. Συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και τα μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού από τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν συναλλαγές με τον Όμιλο.

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύνθηρες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιελάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων του επιτοκίου και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και (iii) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύνθηρες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά.

Η κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθεται στη Σημείωση 1.

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017, το ύψος των δανείων, των καταθέσεων/υποχρεώσεων και των εγγυητικών επιστολών ανήλθαν, σε επίπεδο Ομίλου, σε €5 εκατ., €5 εκατ. και μηδέν αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2016: €6 εκατ., €5 εκατ. και μηδέν αντίστοιχα).

Οι συνολικές απολαβές σε συνδεδεμένα μέρη ανήλθαν σε €7 εκατ. (30 Σεπτεμβρίου 2016: €16 εκατ. εκ των οποίων €7 εκατ. αφορούν σε συνεχιζόμενες δραστηριότητες) για τον Όμιλο, περιλαμβάνοντας κυρίως βραχυπρόθεσμες παροχές και ιδιαίτερα μισθούς και ασφαλιστικές εισφορές.

β. Συναλλαγές με θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις συγγενείς επιχειρήσεις και τις κοινοπραξίες καθώς οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

	Όμιλος	
	30.09.2017	31.12.2016
Απαιτήσεις	17	15
Υποχρεώσεις	9	13
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	1	2
	Από 1.1 έως	
	30.09.2017	30.09.2016
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	2	12
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	2	4

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο, την 30 Σεπτεμβρίου 2017, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €788 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: €723 εκατ.). Ο τόκος έσοδο για τον Όμιλο ανερχόταν σε μηδέν.

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο, την 30 Σεπτεμβρίου 2017, προς τα ταμεία και τους λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €121 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: €146 εκατ. αντίστοιχα).

δ. Συναλλαγές με ΤΧΣ

Λαμβάνοντας υπόψη το νόμο του ΤΧΣ, το Πλαίσιο Συνεργασίας ("RFA") μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ, το οποίο υπογράφηκε το Δεκέμβριο 2015, και το γεγονός ότι το ΤΧΣ κατέχει το 40,4% των κοινών μετοχών της Τράπεζας, εκ των οποίων 38,92% είναι με

πλήρη δικαιώματα ψήφου, καθώς επίσης ότι το ΤΧΣ εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, το ΤΧΣ θεωρείται συνδεδεμένο μέρος του Ομίλου. Την 9 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα πλήρωσε στο ΤΧΣ μέρισμα €165 εκατ. για τα υπό αίρεση μετατρέψιμα ομόλογα (CoCos). Στις 15 Δεκεμβρίου 2016 η Τράπεζα προχώρησε στην αποπληρωμή των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολόγων CoCos ύψους €2.029 εκατ. που είχε εκδώσει το Δεκέμβριο του 2015 υπέρ του ΤΧΣ. Επίσης, την ίδια ημερομηνία η Τράπεζα αποπλήρωσε τους δεδουλευμένους τόκους της περιόδου 9-15 Δεκεμβρίου 2016 ύψους €3 εκατ. Εκτός από τις κοινές μετοχές που έχουν εκδοθεί από την Τράπεζα και διακρατούνται από το ΤΧΣ και των συναλλαγών που περιγράφονται ανωτέρω, δεν υπάρχουν σημαντικά υπόλοιπα ή άλλες συναλλαγές με το ΤΧΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Κεφαλαιακή επάρκεια

Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, εξέδωσαν την Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013 (γνωστά ως CRD IV και CRR αντίστοιχα), μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας (Basel III). Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4261/2014, ενώ ο Κανονισμός (ΕΥ) 575/2013 είναι άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη από την 1 Ιανουαρίου 2014, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες διατάξεις της CRD IV θα εφαρμοστούν σταδιακά κυρίως μεταξύ 2014 με 2019.

Ο Κανονισμός (ΕΥ) 575/2013 ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων (Απαιτήσεις Πυλώνα Ι) και η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ορίζει

τις συνδυασμένες απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας για τα ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 97 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, οι Εποπτικές Αρχές διενεργούν σε τακτική βάση Εποπτικό Έλεγχο και τη Διαδικασία Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process "SREP"), με σκοπό την αξιολόγηση και μέτρηση των κινδύνων που δεν καλύπτονται, ή δεν είναι πλήρως καλυμμένοι σύμφωνα με τον Πυλώνα Ι και τον ορισμό πρόσθετων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων και ρευστότητας (Απαιτήσεις Πυλώνα ΙΙ). Η άσκηση SREP διενεργείται υπό την εποπτεία της ΕΚΤ και η απόφαση για τις πρόσθετες απαιτήσεις είναι προσαρμοσμένη στο ατομικό προφίλ της κάθε τράπεζας.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα Ι & ΙΙ για τον Όμιλο για το 2017:

	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1	Συνολικές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις
Πυλώνας Ι	4,5%	8,0%
Πυλώνας ΙΙ	3,0%	3,0%
Απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (2017)	1,25%	1,25%
Σύνολο	8,75%	12,25%

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της CRD IV, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Όμιλος	
	30.09.2017	31.12.2016
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	16,8%	16,3%
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I)	16,8%	16,3%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	16,8%	16,3%

Νόμος περί αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Το άρθρο 27Α του Ν.4172/2013, όπως ισχύει, περί αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων («ΑΦΑ»), επιτρέπει υπό προϋποθέσεις, στα Πιστωτικά Ιδρύματα από το 2017 και μετά, να μετατρέψουν τις ΑΦΑ προερχόμενες από: (α) τις ζημίες του Private Sector Initiative (“PSI”), (β) σωρευμένες προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου που έχουν αναγνωρισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, (γ) από ζημίες από οριστικές διαγραφές ή από πωλήσεις δανείων και (δ) λογιστικές διαγραφές, οι οποίες τελικά θα οδηγήσουν σε οριστικές διαγραφές και ζημίες από πώληση, σε απαίτηση (Tax Credit) έναντι του Ελληνικού Δημόσιου. Οι κατηγορίες (γ) και (δ) ανωτέρω προστέθηκαν με τον Ν.4465/2017, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 29 Μαρτίου 2017. Ο Ν.4465/2017 θεσπίζει ότι οι Φορολογικές Πιστώσεις δεν μπορούν να υπερβούν τον φόρο που αντιστοιχούσε στις σωρευμένες προβλέψεις που είχαν αναγνωρισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, μείον: (α) κάθε οριστική και εκκαθαρισμένη Φορολογική πίστωση σε περίπτωση που σε μία χρήση προέκυψε λογιστική ζημία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 27Α και η οποία αφορά την ανωτέρω σωρευμένη πρόβλεψη, (β) το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί σε οποιοσδήποτε μεταγενέστερες ειδικές προβλέψεις, οι οποίες αφορούν τις ανωτέρω σωρευμένες προβλέψεις και (γ) το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί στην ετήσια απόσβεση της χρεωστικής διαφοράς η οποία αφορά τις ανωτέρω προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου.

Βασική προϋπόθεση για την μετατροπή των ΑΦΑ σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο είναι η ύπαρξη λογιστικής ζημίας, σε ατομική βάση, της αντίστοιχης χρήσης, ξεκινώντας από την οικονομική χρήση 2016 και μετά. Το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης θα προσδιορίζεται διά του πολλαπλασιασμού του συνολικού ποσού των ΑΦΑ με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσης στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτά εμφανίζονται στις εκάστοτε ετήσιες ατομικές οικονομικές καταστάσεις, μη συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της λογιστικής ζημίας χρήσης. Η οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο θα μετατρέπεται την επόμενη χρήση σε σχέση με την χρήση που εμφανίστηκαν οι λογιστικές ζημίες. Η απαίτηση μπορεί να συμψηφίζεται με τον φόρο εισοδήματος. Το μη συμψηφιζόμενο μέρος αναγνωρίζεται άμεσα ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο. Η Τράπεζα υποχρεούται στην έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιώματα μετατροπής) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου

που αντιστοιχούν σε κοινές μετοχές συνολικής αγοραίας αξίας ίσης με το 100% του ποσού της απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο που δεν συμψηφίστηκε με φόρο εισοδήματος και στο σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού προοριζόμενο αποκλειστικά για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι κοινοί μέτοχοι θα έχουν δικαίωμα προτίμησης επί των ανωτέρω δικαιωμάτων μετατροπής. Το εν λόγω αποθεματικό θα κεφαλαιοποιηθεί και θα εκδοθούν κοινές μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Ο νόμος επιτρέπει στα Πιστωτικά Ιδρύματα να αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως μη «βασιζόμενες στη μελλοντική κερδοφορία» σύμφωνα με τις διατάξεις της CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (CET1) και συνεπώς να βελτιώνουν την κεφαλαιακή τους θέση.

Επιπρόσθετα, ο Ν.4465/2017 τροποποίησε το άρθρο 27 «Μεταφορά ζημιών», εισάγοντας περίοδο απόσβεσης 20 ετών για ζημίες που προέρχονται από διαγραφές δανείων ως συνέπεια διακανονισμού ή ρύθμισης και για οριστικές ζημίες που απορρέουν από πωλήσεις δανείων.

Την 7 Νοεμβρίου 2014 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφάσισε την ένταξη της Τράπεζας στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου. Η έξοδος της Τράπεζας από τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου προϋποθέτει την έγκριση των εποπτικών αρχών και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Την 30 Σεπτεμβρίου 2017, το ποσό των ΑΦΑ που θα ήταν δυνατό να μετατραπεί ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω Νόμου ήταν €4,7 δισ. (2016: €4,8 δισ.). Στη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016 δεν ικανοποιήθηκαν τα κριτήρια για τα δικαιώματα μετατροπής και ως εκ τούτου δεν θα υπάρξει έκδοση δικαιωμάτων μετατροπής το 2017.

2018 Stress Test

Το 2018, οι τέσσερις συστημικές ελληνικές τράπεζες θα υποβληθούν σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (2018 Stress Test), με την επίβλεψη της ΕΚΤ, σε στενή συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος. Η άσκηση θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη μεθοδολογία, τα σενάρια και τα υποδείγματα που εκπόνησε η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ). Το 2018 Stress Test για τις τέσσερις ελληνικές τράπεζες θα διεξαχθεί στις αρχές του 2018 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Μάιο 2018.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

α. Χρηματοοικονομικά στοιχεία μη αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το λογιστικό υπόλοιπο και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού τα οποία δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία - Όμιλος

	Λογιστικό υπόλοιπο 30.9.2017	Εύλογη αξία 30.9.2017
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	38.072	36.139
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	423	425
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	3.223	2.656
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	38.795	38.836
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	288	288
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	173	173
	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2016	Εύλογη αξία 31.12.2016
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	41.643	38.992
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	149	245
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	10.099	9.607
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	39.932	39.894
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	536	535
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	137	137

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των ανωτέρω εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων στις 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016:

Τα λογιστικά υπόλοιπα του ταμείου και των διαθεσίμων με τις κεντρικές τράπεζες, των απαιτήσεων κατά και υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως και οι δεδουλευμένοι τόκοι, προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών: Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών διενεργείται με χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για χρηματοοικονομικά μέσα με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - κατηγοριοποιημένο ως δάνεια και απαιτήσεις: Η εύλογη αξία των διακρατούμενων μέχρι την λήξη χρεογράφων καθώς και των χρεογράφων κατηγοριοποιημένων ως δάνεια και απαιτήσεις, υπολογίζεται με τη χρήση τιμών αγοράς ή βάσει μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα επιτόκια

προεξόφλησης βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς για χρεόγραφα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και χωρίς προκαθορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για αντίστοιχα προϊόντα και παρόμοιες ημερομηνίες λήξης.

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους εκτιμάται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας και χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις: Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων υπολογίζεται βάσει τιμών αγοράς ή με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει των προσαυξημένων επιτοκίων του υφιστάμενου κόστους δανεισμού του Ομίλου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

β. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου με βάση το πλαίσιο υπολογισμού της εύλογης αξίας την 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016:

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Όμιλος 30 Σεπτεμβρίου 2017

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένων στη εύλογη αξία
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	421	1.323	-	1.744
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	32	3.498	33	3.563
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	80	739	8	827
Σύνολο	533	5.560	41	6.134
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	763	-	763
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	3.790	8	3.798
Σύνολο	-	4.553	8	4.561

31 Δεκεμβρίου 2016

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένων στη εύλογη αξία
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	299	1.572	8	1.879
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	11	4.437	34	4.482
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	971	1.624	9	2.604
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	173	117	-	290
Σύνολο	1.454	7.750	51	9.255
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	527	-	527
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	5	5.142	22	5.169
Σύνολο	5	5.669	22	5.696

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας που αποτελούν μέρος των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων για την 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση που καταχωρούνται στην εύλογη αξία 30 Σεπτεμβρίου 2017

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένων στη εύλογη αξία
Στοιχεία Ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4	10	-	14
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	2	-	2
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	913	1.302	-	2.215
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	167	123	-	290
Σύνολο	1.084	1.437	-	2.521

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση που καταχωρούνται στην εύλογη αξία
31 Δεκεμβρίου 2016

	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένων στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Στοιχεία Ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	563	-	563
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	3	329	6	338
Σύνολο	3	892	6	901
Στοιχεία Παθητικού				
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	2	-	2
Σύνολο	-	2	-	2

Μεταφορές μεταξύ Επιπέδου 1 και Επιπέδου 2:

Κατά το 2017 δεν υπήρχαν μεταφορές χρηματοοικονομικών στοιχείων μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2.

Αποτιμήσεις του Επιπέδου 3:

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία (Επίπεδο 3) στις 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- (α) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν αποτιμηθεί με μοντέλα αποτίμησης, στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και σημαντικά, μη παρατηρήσιμα δεδομένα και περιλαμβάνουν προϊόντα τα οποία βασίζονται στη συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Επίσης, περιλαμβάνουν παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία το CVA εκτιμήθηκε βάσει σημαντικών, μη παρατηρήσιμων δεδομένων και το ποσό που αντιστοιχεί στο CVA είναι σημαντικό σε σχέση με το σύνολο της εύλογης αξίας του παραγώγου.
- (β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία

μέσω αποτελεσμάτων και χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων διαθέσιμα-προς-πώληση, για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν τιμές από τους εκδότες των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την συμφωνία όλων των αποτιμήσεων του Επιπέδου 3 για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιηθέντων και μη-πραγματοποιηθέντων κερδών/ (ζημιών) που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στην κατάσταση συνολικών εσόδων.

Μεταφορές προς και από το Επίπεδο 3:

Σε κάθε περίοδο αναφοράς ο Όμιλος διενεργεί διεξοδική ανάλυση της κατηγοριοποίησης όλων των χρηματοοικονομικών στοιχείων. Για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017 και την 31 Δεκεμβρίου 2016, οι μεταφορές από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 αφορούν σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η προσαρμογή της εύλογης αξίας, λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία τους.

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 - Όμιλος

	2017		
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	8	12	9
Κέρδη/ (ζημιές) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-	12	-
Προσθήκες	-	3	-
Αποπληρωμές	(8)	-	-
Μεταφορά από / (σε επίπεδο 3)	-	(2)	-
Υπόλοιπο 30 Σεπτεμβρίου	-	25	9

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

	2016		
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	13	7	48
Κέρδη/ (ζημιές) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(1)	(10)	34
Κέρδη/ (ζημιές) στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	(32)
Προσθήκες	-	3	-
Πωλήσεις	-	-	(35)
Αποπληρωμές	(4)	(1)	-
Μεταφορά από / (σε επίπεδο 3)	-	(10)	-
Υπόλοιπο 30 Σεπτεμβρίου	8	(12)	15

Τα κέρδη και ζημιές που συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου εκτός της απόσβεσης της διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο η οποία για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 30 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα, ανήλθε σε μηδέν για τον Όμιλο.

Η μεταβολή των μη πραγματοποιημένων κερδών/(ζημιών) των χρηματοοικονομικών στοιχείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) και αφορά στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ανέρχεται σε επίπεδο Ομίλου για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2017, μηδέν και €17 εκατ. αντίστοιχα (30 Σεπτεμβρίου 2016: μηδέν και €(9) εκατ. αντίστοιχα).

Διαδικασίες Αποτίμησης και Ελέγχου

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει διάφορες διαδικασίες για να διαβεβαιώσει ότι η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού υπολογίζονται σε λογική και δίκαιη βάση και έχει δημιουργήσει ένα κατάλληλο πλαίσιο ελέγχου ώστε να διασφαλίσει ότι οι τιμές που χρησιμοποιούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις επικυρώνονται από μονάδες του Ομίλου που είναι ανεξάρτητες από τις μονάδες διαπραγματευτών που αναλαμβάνουν και τον αντίστοιχο κίνδυνο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορες πηγές δεδομένων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι οποίες αξιολογούνται μέσω εσωτερικών ανεξάρτητων διαδικασιών όπου αυτό είναι εφικτό.

Οι εύλογες αξίες των στοιχείων χαρτοφυλακίου επενδύσεων προσδιορίζονται είτε με αναφορά σε χρηματιστηριακές τιμές ενεργών αγορών ή με αναφορά σε προσφορά τιμών από εξωτερικούς διαπραγματευτές ή με αναφορά σε γενικώς παραδεκτά μοντέλα αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων, στις περιπτώσεις που οι δύο πρώτες μέθοδοι δεν είναι διαθέσιμες. Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται μοντέλα αποτίμησης οι προσδιοριστικοί παράγοντες των οποίων, δεν είναι παρατηρήσιμοι στην αγορά, και χρειάζονται επιπρόσθετους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό της αξίας τους, τότε αυτά κατηγοριοποιούνται στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας των μεθόδων υπολογισμού της εύλογης αξίας.

Επιπρόσθετα ο Όμιλος, ενδέχεται σε περιορισμένες περιπτώσεις να χρησιμοποιεί τιμές προερχόμενες από τους εκδότες των χρηματοοικονομικών στοιχείων διενεργώντας διαδικασίες επικύρωσης των τιμών αυτών όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, ή να

χρησιμοποιεί τιμές με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς των ίδιων ή άλλων παρόμοιων τίτλων. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση τις τελευταίες τρεις μεθόδους, έχουν κατηγοριοποιηθεί στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας των μεθόδων υπολογισμού της εύλογης αξίας («Επίπεδο 3»).

Γενικότερα, οι εύλογες αξίες των αξιογράφων του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου και των σημαντικών παραδοχών που γίνονται κατά τον υπολογισμό παραγόντων μη παρατηρήσιμων στην αγορά και χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, επικυρώνονται και ελέγχονται στο σύνολο τους από τις ανεξάρτητες μονάδες της Διαχείρισης Κινδύνων και Middle Office, σε συστηματική βάση.

Η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιλαμβάνουν, μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης ("option pricing models") ή με βάση άλλα κατάλληλα για την κάθε περίπτωση, ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης.

Οι ανεξάρτητες μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου και Middle Office παρέχουν το απαραίτητο ελεγκτικό πλαίσιο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τιμές των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες και συνθήκες της αγοράς. Επιπρόσθετα οι εν λόγω αποτιμήσεις, ελέγχονται σχεδόν στο σύνολο τους, σε ημερήσια βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων.

Προσαρμογές Αγοράς στις Τιμές Αποτίμησης

Προσαρμογές για πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εφαρμόζονται σε όλα τα εξωχρηματιστηριακά (over-the-counter) παράγωγα. Προσαρμογές για τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο (own credit risk) εφαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζεται ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου κατά την αποτίμηση των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι εν λόγω προσαρμογές υπολογίζονται με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ των δύο μερών, και λαμβάνουν υπόψη το διαφορετικό επίπεδο κινδύνου του κάθε αντισυμβαλλομένου στην αποτίμηση αυτών των ροών. Στην διαμόρφωση των εν λόγω προσαρμογών λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι περιορισμοί στην έκταση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου στα πλαίσια συμψηφισμού των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων αμοιβαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων, όπως αυτοί διέπονται και λειτουργούν

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

βάσει των σχετικών συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes, "CSA").

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα βάσει του Επιπέδου 3 - 30 Σεπτεμβρίου 2017

Χρηματοοικονομικό Στοιχείο	Εύλογη Αξία σε € εκατ.	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη Παρατηρήσιμων Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	9	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	93,76	93,76
Εξωχρηματιστηριακά Παράγωγα επί επιτοκίων	5	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	100 μ. β.	1000 μ. β.
	5	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών ζευγαριών νομισμάτων	-50,00%	100,00%
Λουτά Παράγωγα	12	- Monte Carlo Simulation	Μεταβλητότητα τιμής μετοχής	45,00%	45,00%
	3	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	70 μ. β.	1000 μ. β.

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα βάσει του Επιπέδου 3 - 31 Δεκεμβρίου 2016

Χρηματοοικονομικό Στοιχείο	Εύλογη Αξία σε € εκατ.	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη Παρατηρήσιμων Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	8	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	101,24	101,24
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	9	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	93,76	93,76
Εξωχρηματιστηριακά Παράγωγα επί επιτοκίων	6	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	1000 μ. β.	1000 μ. β.
	(1)	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους	12,60%	99,30%
	4	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών ζευγαριών νομισμάτων	-50,00%	99,30%
Λουτά Παράγωγα	16	- Monte Carlo Simulation	Μεταβλητότητα τιμής μετοχής	39,00%	39,00%
	(13)	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	70 μ. β.	70 μ. β.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ανάλυση Ευαισθησίας για τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων συμπεριλαμβάνονται δομημένα παράγωγα, για τα οποία μια εύλογη μεταβολή στους συντελεστές συσχέτισης μεταξύ δυο μεταβλητών (δηλ. το βαθμό συσχέτισης μεταξύ δύο διαφορετικών επιτοκίων ή μεταξύ επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών) ενδεχομένως να επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των μεμονωμένων χρηματοοικονομικών προϊόντων, όμως η σημαντικότητα και η κατεύθυνση της μεταβολής εξαρτάται από τον αν ο Όμιλος κατέχει θέση αγοράς ("long position") ή θέση πώλησης ("short position") στα προϊόντα αυτά, καθώς και από άλλους παράγοντες. Εξαιτίας της περιορισμένης έκθεσης του Ομίλου στα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά προϊόντα μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση τους, δεν θα επέφερε

σημαντική μεταβολή στα αποτελέσματα του Ομίλου. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επί επιτοκίων για τα οποία η προσαρμογή λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των προϊόντων αυτών. Μια εύλογη μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού κίνδυνου των αντισυμβαλλόμενων των προϊόντων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία τους, για τον Όμιλο.

Στην κατηγορία Λοιπά παράγωγα περιλαμβάνονται παράγωγα για τα οποία η προσαρμογή λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των προϊόντων αυτών. Μια εύλογη μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού κίνδυνου των αντισυμβαλλόμενων των προϊόντων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία τους, για τον Όμιλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών

Πώληση των δραστηριοτήτων στη Βουλγαρία

Την 13 Ιουνίου 2017, ο Όμιλος πώλησε τις δραστηριότητές του στην Βουλγαρία στην KBC Bank NV («KBC»). Το τίμημα της πώλησης ανήλθε σε €610 εκατ. Η συναλλαγή περιελάμβανε την

μεταβίβαση των μεριδίων 99,91% της United Bulgarian Bank AD («UBB») και 100% της Interlease EAD («Interlease»). Επιπλέον, η KBC αποπλήρωσε δάνειο μειωμένης εξασφάλισης ποσού €26 εκατ. που είχε χορηγήσει η Τράπεζα στην UBB και δάνεια ποσού €70 εκατ. που είχε χορηγήσει ο Όμιλος στην Interlease.

Περίοδος που έληξε την
30 Σεπτεμβρίου 2017

Ενεργητικό	
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	61
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	630
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	584
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.005
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	335
Ακίνητα επενδύσεων	15
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	6
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	4
Ενσώματα πάγια στοιχεία	23
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	2
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	87
Σύνολο ενεργητικού	3.752
Παθητικό	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	169
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.944
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	28
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	6
Λοιπά στοιχεία παθητικού	15
Σύνολο παθητικού	3.164
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	588

Κέρδος από την πώληση των δραστηριοτήτων στη Βουλγαρία

Περίοδος που έληξε την
30 Σεπτεμβρίου 2017

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	599
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(588)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	1
Σωρευμένο κέρδος από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο το οποίο αναξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	22
Κέρδος από την πώληση	34

Το κέρδος από την πώληση περιλαμβάνεται στο κονδύλι της κατάστασης αποτελεσμάτων Κέρδη / (ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (βλέπε σημείωση 9).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Καθαρή ταμειακή εισροή από την πώληση των δραστηριοτήτων στη Βουλγαρία

Περίοδος που έληξε την
30 Σεπτεμβρίου 2017

Τίμημα που εισπράχθηκε σε ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μείον τα έξοδα πώλησης	599
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που μεταβιβάστηκαν	(220)
Καθαρό τίμημα	379
Αποπληρωμή από την KBC του δανείου μειωμένης εξασφάλισης και δανείων που είχε χορηγήσει ο Όμιλος στις θυγατρικές της Βουλγαρίας	96
Καθαρή ταμειακή εισροή	475

Επιπλέον, στο πλαίσιο της πώλησης των δραστηριοτήτων στη Βουλγαρία, η Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική», πώλησε τα μερίδιά της 20% και 30% που κατείχε στις εταιρείες UBB Insurance Broker AD και UBB-Metlife Life Insurance Company AD, αντίστοιχα, αντί €10,5 εκατ. και το κέρδος ανήλθε σε €7 εκατ. Το κέρδος από την πώληση περιλαμβάνεται στο κονδύλι της κατάστασης αποτελεσμάτων Κέρδη / (ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (βλέπε σημείωση 9).

Πώληση της Finansbank

Την 15 Ιουνίου 2016 ο Όμιλος πώλησε στην Qatar National Bank S.A.Q. ("QNB") τη συμμετοχή του στην Finansbank A.Ş. Το τίμημα της πώλησης ανήλθε σε €2.750 εκατ.. Η συναλλαγή περιλαμβάνει επίσης την μεταβίβαση των συμμετοχών της ΕΤΕ στην Finans Kiralama A.Ş. (29,87%), στην Finans Yatirim Menkul Degerler A.Ş. (0,2%) και στην Finans Portfoy Yonetimi A.Ş. (0,02%). Επιπλέον, η QNB αποπλήρωσε το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης \$910 εκατ. που είχε χορηγήσει η ΕΤΕ στην Finansbank.

Ανάλυση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού επί των οποίων ο Όμιλος απώλεσε τον έλεγχο

Χρήση που έληξε την
31 Δεκεμβρίου 2016

Ενεργητικό	
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	3.663
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	168
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	24
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.375
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	18.875
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.152
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	28
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	373
Σύνολο ενεργητικού	27.658
Παθητικό	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	3.090
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	646
Υποχρεώσεις προς πελάτες	15.312
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.547
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	3.039
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	44
Φόρος εισοδήματος	20
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.200
Σύνολο παθητικού	24.898
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	2.760

Ζημία από την πώληση της Finansbank

Χρήση που έληξε την
31 Δεκεμβρίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	2.724
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(2.760)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	10
Σωρευμένη ζημία από συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με την καθαρή θέση της Finansbank η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(2.742)
Σωρευμένο κέρδος από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της Finansbank το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	10
Σωρευμένη ζημία από αντιστάθμιση ταμειακών ροών παραγώγων η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(25)
Σωρευμένη ζημία από αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(338)
Ζημία από την πώληση	(3.120)

Η ζημία από την πώληση περιλαμβάνεται στη ζημία από διακοπείσες δραστηριότητες της εννεάμηνης περιόδου που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016 (Σημείωση 9).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Καθαρή ταμειακή εισροή από την πώληση της Finansbank

Χρήση που έληξε την
31 Δεκεμβρίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε σε ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μείον τα έξοδα πώλησης	2.724
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που μεταβιβάστηκαν	(710)
Καθαρό τίμημα	2.014
Αποπληρωμή από την QNB του δανείου μειωμένης εξασφάλισης που είχε χορηγήσει η ΕΤΕ στην Finansbank	828
Καθαρή ταμειακή εισροή	2.842

Πώληση της συμμετοχής στα Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών (NBGI Private Equity Funds)

Την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ο Όμιλος προέβη στην πώληση της συμμετοχής του στα 11 Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών

(«Κ.Ε.Σ.») που κατείχε άμεσα ή έμμεσα η Τράπεζα των οποίων η διαχείριση γινόταν από την NBGI PE Limited σε Κεφάλαια Επενδυτικών Συμμετοχών τα οποία διαχειρίζονται οι Deutsche Bank Private Equity και Goldman Sachs Asset Management. Το τίμημα της πώλησης ανήλθε σε €288 εκατ.

Ανάλυση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού επί των οποίων ο Όμιλος απώλεσε τον έλεγχο

Χρήση που έληξε την
31 Δεκεμβρίου 2016

Ενεργητικό	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	113
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	50
Ακίνητα επενδύσεων	159
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	46
Υπεραξία	20
Ενσώματα πάγια στοιχεία	101
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	112
Σύνολο ενεργητικού	601
Παθητικό	
Λοιπά στοιχεία παθητικού	324
Σύνολο παθητικού	324
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	277

Κέρδος από την πώληση των Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών

Χρήση που έληξε την
31 Δεκεμβρίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	274
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(277)
Σωρευμένο κέρδος από συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με την καθαρή θέση των Κ.Ε.Σ. το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	35
Σωρευμένο κέρδος από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο των Κ.Ε.Σ. το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	9
Ζημία από την πώληση	41

Το κέρδος από την πώληση, €44 εκατ. αναταξινομήθηκε από τα Λοιπά συνολικά έσοδα και περιλαμβάνεται στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου» ενώ το υπόλοιπο, €3 εκατ., περιλαμβάνεται στα «Καθαρά λοιπά έσοδα / έξοδα».

Καθαρή ταμειακή εισροή από την πώληση των Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών

Χρήση που έληξε την
31 Δεκεμβρίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε σε ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μείον τα έξοδα πώλησης	274
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που μεταβιβάστηκαν	(113)
Καθαρή ταμειακή εισροή	161

Λοιπές συναλλαγές

Την 19 Ιανουαρίου 2017, τα Διοικητικά Συμβούλια της Τράπεζας, της Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε. και της NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης (100% θυγατρικές της Τράπεζας), συμφώνησαν τη συγχώνευση δι' απορροφήσεως των δύο τελευταίων από την Τράπεζα. Η ημερομηνία συγχώνευσης

ορίστηκε η 31 Ιανουαρίου 2017 και έγινε βάσει των λογιστικών αξιών. Την 27 Ιουνίου 2017 τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών ενέκριναν το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης.

Την 20 Ιανουαρίου 2017, μετά από απόφαση του Δ.Σ. της Α.Ε.Ε.Γ.Α. την 13 Ιανουαρίου 2017, ολοκληρώθηκε η πώληση της θυγατρικής National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε. αντί τιμήματος €1,2 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Ενοποιούμενες Εταιρείες

Όμιλος

Θυγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος	
			30.09.2017	31.12.2016
Εθνική Χρηματοπιστωτική Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	2009-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2009-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Leasing Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Προνομούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστική Πρακτόρευσης ⁽⁴⁾	Ελλάδα	-	-	100,00%
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) ⁽²⁾	Ελλάδα	2005-2016	100,00%	100,00%
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» ⁽¹⁾	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Audatex Ελλάς Α.Ε. ⁽¹⁾⁽²⁾	Ελλάδα	2010-2016	70,00%	70,00%
National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε. ⁽³⁾	Ελλάδα	-	-	95,00%
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε. ⁽⁴⁾	Ελλάδα	-	-	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	78,04%	77,76%
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	2010-2016	32,66%	32,66%
ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	32,66%	32,66%
FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	2012-2016	99,00%	99,00%
Probank Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Profinance Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	2010-2016	100,00%	100,00%
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2016	84,71%	84,71%
NBG Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	99,98%	99,98%
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	2006-2016	100,00%	100,00%
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	2005-2016	100,00%	100,00%
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB) ⁽⁵⁾	Βουλγαρία	-	-	99,91%
UBB Asset Management Inc. ⁽⁵⁾	Βουλγαρία	-	-	99,92%
UBB Insurance Broker A.D. ⁽⁵⁾	Βουλγαρία	-	-	99,93%
UBB Factoring E.O.O.D. ⁽⁵⁾	Βουλγαρία	-	-	99,91%
Interlease E.A.D., Sofia ⁽⁵⁾	Βουλγαρία	-	-	100,00%
Interlease Auto E.A.D. ⁽⁵⁾	Βουλγαρία	-	-	100,00%
Hotel Perun – Banskο E.O.O.D. ⁽⁵⁾	Βουλγαρία	-	-	100,00%
ARC Management Two EAD (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	2013-2016	100,00%	100,00%
Bankteco E.O.O.D.	Βουλγαρία	2016	100,00%	100,00%
Banca Romaneasca S.A. ⁽¹⁾	Ρουμανία	2011-2016	99,28%	99,28%
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	2012-2016	100,00%	99,33%
S.C. Garanta Asigurari S.A. ⁽¹⁾	Ρουμανία	2003-2016	94,96%	94,96%
ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	2013-2016	100,00%	100,00%
Egnatia Properties S.A.	Ρουμανία	2012-2016	32,66%	32,66%
Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad ⁽¹⁾	Σερβία	2011-2016	100,00%	100,00%
NBG Leasing d.o.o. Belgrade ⁽¹⁾	Σερβία	2004-2016	100,00%	100,00%
NBG Services d.o.o. Belgrade ⁽¹⁾	Σερβία	2009-2016	100,00%	100,00%
Stopanska Banka A.D.-Skopje	F.Y.R.O.M.	2014-2016	94,64%	94,64%
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2011-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2006 & 2008-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Χρηματοπιστωτική Κύπρου ΛΤΔ ⁽²⁾	Κύπρος	-	100,00%	100,00%
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2012-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ ⁽¹⁾	Κύπρος	2004-2016	100,00%	100,00%
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ ⁽¹⁾	Κύπρος	2004-2016	100,00%	100,00%
National Insurance Agents & Consultants Ltd ⁽¹⁾	Κύπρος	2004-2016	100,00%	100,00%
Quadratrix Ltd	Κύπρος	2016	32,66%	32,66%
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.) ⁽¹⁾	N. Αφρική	2016	99,82%	99,81%
NBG Asset Management Luxemburg S.A.	Λουξεμβούργο	2016	100,00%	100,00%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2016	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Ltd ⁽²⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2016	100,00%	100,00%
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2016	100,00%	100,00%
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2016	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2016	100,00%	100,00%
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%	100,00%
Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2016	-	-
Spiti Plc (Special Purpose Entity) ⁽⁶⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
Autokinito Plc (Special Purpose Entity) ⁽⁶⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
Agorazo Plc (Special Purpose Entity) ⁽⁶⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
SINEPIA Designated Activity Company (Special Purpose Entity)	Ιρλανδία	-	-	-
NBGI Private Equity S.A.S. ⁽⁷⁾	Γαλλία	-	-	-
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2016	100,00%	100,00%
Nash S.r.l.	Ιταλία	2012-2016	32,66%	32,66%
Fondo Picasso	Ιταλία	2012-2016	32,66%	32,66%
Banka NBG Albania Sh.a.	Αλβανία	2013-2016	100,00%	100,00%

⁽¹⁾ Οι εταιρείες Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α., και οι θυγατρικές της, καθώς και η Banca Romaneasca S.A., η Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad, η NBG Leasing d.o.o. Belgrade και η θυγατρική της, και η The South African Bank of Athens Ltd, έχουν ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση». (Σημείωση 9).

⁽²⁾ Υπό εκκαθάριση.

⁽³⁾ Η National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε. πωλήθηκε τον Ιανουάριο του 2017.

⁽⁴⁾ Την 19 Ιανουαρίου 2017, τα Διοικητικά Συμβούλια της Τράπεζας, της Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε. και της Bancassurance, ενέκριναν τη συγχώνευση των τριών εταιρειών με απορρόφηση των δύο τελευταίων από την Τράπεζα.

⁽⁵⁾ Η μεταβίβαση της συμμετοχής του Ομίλου στην United Bulgarian Bank A.D., και την Interlease E.A.D. και των θυγατρικών τους, ολοκληρώθηκε στις 13 Ιουνίου 2017 (Σημείωση 19).

⁽⁶⁾ Τα SPV's Spiti Plc, Autokinito Plc και Agorazo Plc, εκκαθαρίστηκαν τον Ιούνιο του 2017.

⁽⁷⁾ Η εταιρεία λύθηκε τον Οκτώβριο του 2016.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρεώσεις	Όμιλος	
			30.09.2017	31.12.2016
A.E.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών	Ελλάδα	2010-2016	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2016	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2016	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2016	39,93%	39,93%
PLANET Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2016	36,99%	36,99%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2010-2016	21,83%	21,83%
SATO Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΟΥ	Ελλάδα	2006-2016	23,74%	23,74%
ΟΛΓΑΝΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2014-2016	33,60%	33,60%
UBB Metlife Life Insurance Company A.D. ⁽¹⁾	Βουλγαρία	-	-	59,97%
Drujestvo za Kasovi Uslugi AD (Cash Service Company) ⁽¹⁾	Βουλγαρία	-	-	19,98%

⁽¹⁾ Οι εταιρείες είχαν ταξινομηθεί το 2016 ως "Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση" και πωλήθηκαν το 2017 στο πλαίσιο της πώλησης της United Bulgarian Bank A.D.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Στις 15 Νοεμβρίου 2017 Τράπεζα ανακοίνωσε ότι το Διοικητικό της Συμβούλιο αποφάσισε την οικειοθελή καταγγελία της τροποποιημένης και αναθεωρημένης σύμβασης κατάθεσης από 28 Μαΐου 1998, μεταξύ της Τράπεζας και της Bank of New York Mellon, ως θεματοφύλακα, σχετικά με τα πιστοποιητικά κατάθεσης αμερικανικού αποθετηρίου αυτής (ADR), το καθένα από τα οποία αντιπροσωπεύει μία κοινή μετοχή. Η ανωτέρω απόφαση υιοθετήθηκε κατόπιν της αναστολής διαπραγμάτευσης των ADR από το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, και, σύμφωνα με το Έντυπο 25, που υπεβλήθη από το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ ("SEC") στις 12

Δεκεμβρίου 2015, τα ADR έπαψαν να είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Η Τράπεζα σκοπεύει να υποβάλει το Έντυπο 15F στην SEC όταν θα πληρούνται τα κριτήρια για την καταγγελία των υποχρεώσεων αναφοράς εκ μέρους της σύμφωνα με το Νόμο για τη Χρηματιστηριακή Αγορά των ΗΠΑ του 1934 όπως τροποποιήθηκε. Μετά τη καταγγελία του Προγράμματος ADR της ΕΤΕ, θα συνεχίσει η διαπραγμάτευση των υποκείμενων κοινών μετοχών της ΕΤΕ στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Τα λοιπά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού περιγράφονται στις Σημειώσεις 2.2, 8 και 12.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Αναταξινόμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Το 2015, ο Όμιλος αναταξινόμησε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις. Κατά την ημερομηνία αναταξινόμησης, τα μεταφερθέντα χρεόγραφα δεν διαπραγματεύονταν σε ενεργή αγορά και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει στο προσεχές μέλλον ή μέχρι την ημερομηνία λήξης τους. Η λογιστική και εύλογη αξία των μεταφερθέντων χρεογράφων που διακρατούνται από τον Όμιλο κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2017 ανέρχεται σε €65 εκατ. και €86 εκατ. αντίστοιχα. Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017, ο Όμιλος αναγνώρισε έσοδα από τόκους αξίας €17 εκατ. και ζημιά στα αποτελέσματα χρήσης αξίας €51 εκατ. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν αναταξινόμηθεί, τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα του Ομίλου μετά από φόρους, για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017, θα ήταν αυξημένα κατά €25 εκατ.

Το 2010, ο Όμιλος αναταξινόμησε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων προς πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη. Την 30 Σεπτεμβρίου 2017, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και διακρατούνται ακόμη από τον Όμιλο ανέρχεται σε €943 εκατ. Η εύλογη αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €343 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017, ο Όμιλος αναγνώρισε έσοδα από τόκους αξίας €9 εκατ. και ζημιά στα αποτελέσματα χρήσης αξίας €43 εκατ. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν αναταξινόμηθεί, τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα της Τράπεζας μετά από φόρους, για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2017, θα ήταν μειωμένα κατά €5 εκατ.